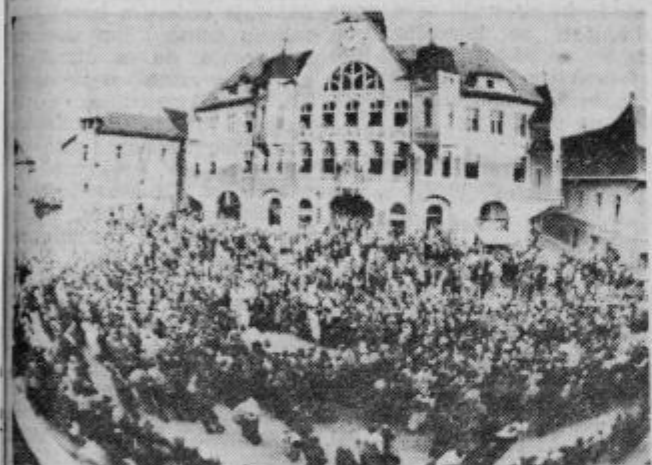

Nedeljsko kurentovanje v Ptuj si je ogledalo okoli 35.000 ljudi

Nemirni kurenti so zaplesali v soncu

Enajsto ptujsko kurentovanje, ki smo si ga ogledali v nedeljo v pravem sončnem — predpomladanskem vremenu, je privabilo na ulice našega starega mesta nemirno

Množica je napolnila ulice in trge

množico okoli 35.000 gledalcev, ki so prišli v Ptuj od blizu in od daleč. Mesto se je začelo polniti že v ranih jutranjih urah, ko je bilo že tem jasno, da bo »sončna prava« ptujskemu kurentovanju letos izredno naklonjena. Strah, da bi prireditev smešalo slabo vreme, je bil pres odveč. Starorimski Pomočnik in z njo kurenti ter številni gledalci so se kopali v pravem spomladanskem soncu...

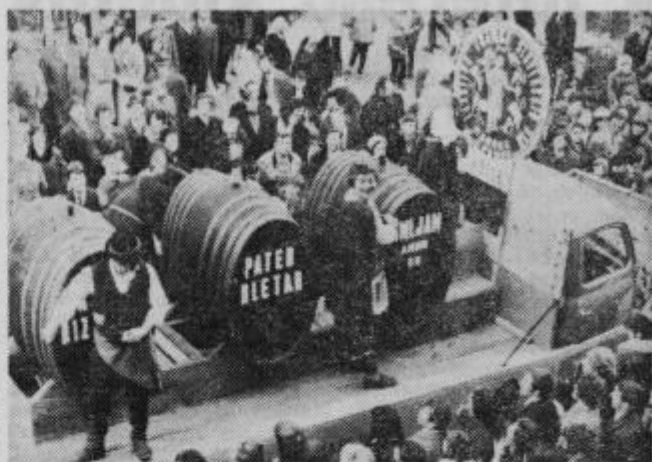
Dopoldne ob 10. uri je bil najprej nastop folklornih skupin iz Dravskega in Ptujkega polja. Na dvorišču Mladike se je začela seveda že mnogo prej zbirati nemirna

njarice iz Markovec, plesalci iz Pobrežja pri Vidmu, ploharji iz Cirkovec, rüsa, medved, piceki in drugi liki ter pustni pogrebec iz Rogoznice. Več tisočglava množica, ki se je že dopoldne zbrala na mestnih ulicah, je z zanimanjem spremljala nastop posameznih skupin, ki so se izmenjavale na sedmih trgih. Glasni zvonci kurentov, domače viže godcev, ki so spremljali posamezne skupine in nasploh živahen dirndaj je preplaval ptujske ulice vse tja do poznega večera...

Predah med dopoldanskim delom prireditev in popoldanskim nastopom karneval-

skih skupin je minil v znamenju »okupacije« ptujskih gostilničarjev, kjer so ljudje, seveda samo tisti, ki so uspeli najti kakšen prazen sedež, pospravljali različne pustne dobrote, ki so jih zalili s tekočim slovenskogoriškim in haloškim pridelkom.

Bolj se je bližala napovedana ura za začetek karnevalske povorke, več ljudi se je gnetlo na mestnih ulicah

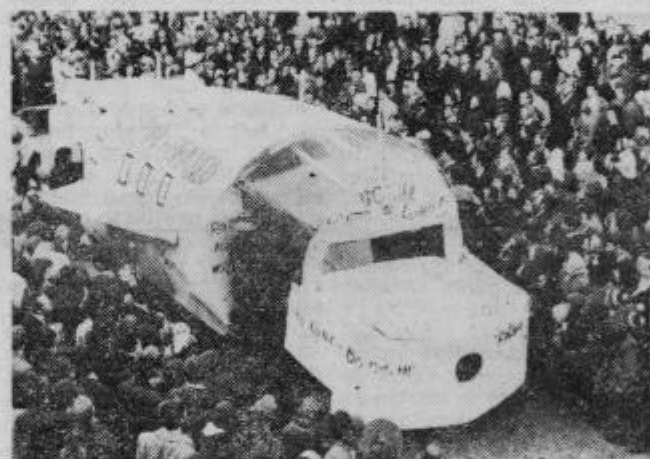
Podjetja so v sprevodu tudi reklamirala

smešnih podobah privoščile nekatere gospodarske in po-

vod. Posebna ocenjevalna komisija je razdelila nagrade v skupni vrednosti 15.000 din.

Vsakoletni ptujski spektakl je minil bolj uspešno, kot so to mnogi pričakovali. Svoj pozitivni delež k temu uspehu je prav gotovo prispevalo tudi izredno lepo vreme.

Dosedanja praksa nam je pokazala, da je ptujsko kurentovanje prireditev, ki pritegne množice ljudi od blizu in od daleč. Poleg kurentovanja smo dobili tudi sedaj že prav tako tradicionalni festival narodno zabavne glasbe Slovenije. Dve zares ptujski prireditvi. Najbrž ne bi škodovalo, če bi dodali še kaj drugega. Slišali smo, da bi bilo dobro pripraviti tudi vsakoletni praznik trgovca, ki bi ga naj pripravili v osrčju domovine vinske trte t. j. v Halozah ali pa v Slovenskih goricah. Morda na le ne bo ostalo samo pri besedah.

Kaj je bolj sodobnega kot raketa?

in trgih. Čakajoči gledalci so izkoristili sončen dan tudi za pigmentiranje svoje bledolice in še zimsko pobeljene kože. Prijetno je treba zdru-

žitne aktualnosti. Največkrat je bil na »tapeti« devalvirani dinar, ki si ga je privoščilo več skupin. Dobro je bilo zastopano tudi kmetij-

Pokači so povsod zbujali pozornost

žit še s koristnim...

Po mestnih ulicah je krenila dolga povorka, ki so jo sestavljale karnevalske skupine, med njimi pa so se pomešale tudi folklorne skupine, ki smo jih videli že dopoldne. Težko bi bilo opisati živahnost in barvitost posameznih skupin, ki so v

stvo s temo na račun zadružništva, živinoreje itd....

V karnevalskem delu ptujskega kurentovanja je nastopilo okoli 30 skupin. Najštevilnejše so bile zastopane ptujske delovne organizacije in osnovne šole. Ljubko maskirani otroci so lepo po- nestrili ves karnevalski spre-

Lepi običaji so tem zanimivejši, če jih ponazarjajo tepla dekleta

VREME

do nedelje, 7. marca 1971

Mlaj bo v četrtek, 25. februarja, ob 10.50.

Napoved: hladneje in vetrovno bo. Manjše padavine so možne v petek, 26. februarja. Frontalne padavine se zadržujejo nad Bavarsko in severno Avstrijo, ki pa se zaradi vzhodnih zračnih tokov ne morejo razširiti nad naše kraje. Temeljiti preobrat vremena in dež, sneg in vetrovno vreme bo verjetno nastopilo tudi pri nas okrog 5. marca.

Alojz Cestnik

KMETIJSTVI

Posvet s predstavniki živinorejskih društev

V interesu kmetov

V petek dopoldne je bil v Ptuj razgovor, katerega vsebina je dala vsem udeležencem precej snovi za globlje razmišljanje in preudarno ukrepanje v bodoče. Razgovor so se udeležili: trije predstavniki Zveze živinorejskih društev Slovenije, štirje zasebni kmetovalci — predstavniki živinorejskega društva s sedežem v Juršincih, dva predstavnika kmetijske kombinata Ptuj, dva predstavnika skupščine občine Ptuj in štirje predstavniki družbenopolitičnih organizacij ptujske občine. Razgovor je vodil sekretar komiteja občinske konference ZKS Ptuj, Franc TETIČKOVIČ. Namen razgovora je bil, da bi se medsebojno seznanili z delom, cilji in nalogami živinorejskega društva, vendar se je razgovor kaj hitro usmeril v jedro problema, v neurejene odnose na področju kmetijstva.

Težko je v tem kratkem sestavku povedati vse tisto, kar je bilo povedano v tri in polurni razpravi, v odkritem dialogu, ki bi ga lahko označili kot »igro z odprtimi kartami«. V interesu objektivnega obveščanja javnosti naj tako izzveniti tudi ta sestavek.

Skrbnikov ne potrebujemo

Predstavniki zveze živinorejskih društev Slovenije so uvodoma poročali, da v Sloveniji deluje že devet živinorejskih društev, nekatera imajo že tudi več sekcij (za mleko, za varstvo, za pitanje itd.). Ptuj je doslej tretja občina v Sloveniji, kjer se organizirano razgovarjajo z občinskimi predstavniki. Doslej so hodili na teren mimo občinskih organov, ker so jih pač predstavniki živinorejskih društev povabili. Prvotni namen živinorejskih društev je bil zavarovanje živine, ker so zavarovalnice predrage. Premija za zavarovanje ene krave pri živinorejskem društvu, na osnovi pogodbe z veterinarsko postajo, bi znašala 50 din, za enako zavarovanje pri zavarovalnici pa znaša 120 din. Toda to je pokazalo, da zavarovalstva ni mogoče obravnavati ločeno od živinoreje kot celote, to je pa zopet odvisno od kompleksnega reševanja problemov kmetijstva. Prav zaradi tega so si postavili širši program, ki pa dejansko presega pristojnosti društva. V tem programu navajajo, da se sklepi II. seje konference ZKS, ki je razpravljala o kmetijstvu, preprosto uresničujejo, da pri tem naletijo na ovire predvsem v občinskem merilu,

da se dosti govori, naredi zelo malo. Kmetje v obstoječih organizacijskih oblikah nimajo besede pri vplivanju na kmetijsko politiko. Osnovna težnja kmeta je, da se organizira, da sodoča in tako bistveno vpliva na reševanje skupnih vprašanj kmetijstva. Prav zaradi tega si išče nove organizacijske oblike, ki bi mu to omogočale. Eno od takih oblik vidi kmetje v živinorejskih društvih, zato imajo društva tudi tak razmah. Ta stališča so bila še okrašena s parolami iz njihovega programa, kot npr. »Dajte kmetu, kar potrebuje, in on bo dal družbi, kar od njega zahteva«, »Zaupanje v kmetijske kombinatne smo izgubili«, »Kmetu samoupravne pravice na terenu zavestno krati«, »Naj se naši žulji ne izgubljajo v trgovskih spekulacijah« itd. Posamezni predstavniki zveze živinorejskih društev so se pri tem medsebojno dopolnjevali in tudi drug drugega popravljali oziroma omiljevali preveč demagoška stališča. Osnovni povzetek vseh njihovih razprav je bil, da je glavni namen živinorejskih društev — vplivati, da se hibe v kmetijstvu hitreje odpravljajo, da se na osnovi sporazumnih dogovorov pride do resničnega in smotrnega koncepta nadaljnjega razvoja kmetijstva.

Kmetje zahtevajo več

Predstavniki živinorejskega društva — zasebni kmetovalci — so poročali o živinorejskem društvu s sedežem v Juršincih, ki obsega celotno območje levega brega Drave. Upravni odbor šteje 45 članov, imajo deset pododborov po krajevnih skupnostih in skupno okrog 700 članov. Letos v članstvo ne bodo več sprejemali, ampak mislijo začeti z delom. Najprej želijo urediti zavarovanje živine, ker so zavarovalnice predrage. Vendar je to samo osnova, kmetje zahtevajo več, želijo svojo stanovsko organizacijo, podobno kot jo imajo drugi poklici. Zahtevajo, da se zasebno kmetijstvo enako obravnava kot družbeni sektor, enake odkupne cene, enake ugodnosti pri nakupu mehanizacije itd. Želijo, da je pri odkupu kmetijskih pridelkov čim manj posrednikov, da ti pridejo po čimkrajši poti do potrošnika, da pri nakupu gnojil, zaščitnih sredstev in podobnega ne služijo na maržah posredniki, ampak naj to blago pride po proizvodnih cenah do kmeta. Pričakujejo, da bo vse te stvari lahko urejalo društvo, da bo opravljalo vse tiste funkcije

kot so jih nekoč male kmetijske zadruge.

Graditi vzajemno zaupanje

Predstavnika kmetijskega kombinata Ptuj sta v svojih razpravah poudarila, da je program živinorejskega društva dejansko enak programu pospeševanja kmetijstva, zato lahko vse te stvari rešujemo skupno. Tako družbeni kot zasebni sektor kmetijstva enako teži vrsta neurejenih stvari na področju kmetijstva, razni nepotrebnosti, intervencijski uvozi itd. Zato je družbeni sektor zainteresiran za tesnejše sodelovanje z zasebnim sektorjem, ker so problemi skupni. Tudi z živinorejskim društvom želijo sodelovati, vendar je društvo doslej to odklanjalo. Potrebno je stvari objektivno prikazati in ne zavajati javnega mnenja z enostranskimi parolami in obljubami, ki jih ne bo moč uresničiti. Tu mora živinorejsko društvo imeti bolj realna stališča, v svojo dejavnost vključiti, ne samo veterinarsko-zaščitno službo, ampak vse kmetijske pospeševalne službe, saj imamo strokovnjakov dovolj. Uspeh je odvisen od vseh dejavnikov. Dokažimo s skupnim delom, da želimo kmetu boljše, skupno ustvarjamo pogoje, da bo kmet imel možnost svoja stališča javno manifestirati in uveljavljati. Formalne možnosti za sodelovanje kmetov v samoupravljanju so bile že doslej, ni pa bilo materialnih možnosti. Bistvo samoupravljanja je odločanje o dohodku in o delitvi dohodka, če tega ni, je samouprava le parola. Obrat za zadržno kooperacijo »Jože Lacko«, KK Ptuj, je v zadnjem obdobju pokazal za zasebnega kmeta dosti poslušnosti in se trudi, da bi samoupravo čim bolj približal kmetu, kjer se naj javno obravnava zaslužek in marža. Nesmiselno je govoriti, da bo lahko kmet dobival gnojila in drugi reprodukcijski material po tovarniških cenah. Tu so stroški prevoza, pa tudi nabavnoprodajne službe ne bo nihče hotel opravljati zastoj. Če bo živinorejsko društvo samo nabavljalo, odkupovalo in prodajalo, pomeni to ustvarjanje novih služb, ki jih bo treba plačati. Toda vse take službe v sedanjih kmetijskih organizacijah že obstajajo, treba jih je samo izkoristiti, ne pa ustvarjati novih. Kmetijskih pridelkov danes ni lahko plasirati na tržišču, potrebne so velike in stalne količine, ki jih mali proizvajalci ne zmorejo. Interesi obeh sektorjev kmetijstva so torej skupni, gradimo vzajemno zaupanje, združimo sile, da jih bomo lažje reševali.

Ne mimo sekcije za kmetijstvo pri SZDL

Posamezni predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij (Nadaljevanje na 4. strani)

Razprava o težah za zakon o združevanju kmetijskih proizvajalcev

Nepoznavanje stvarnosti

(TANJUG) Redko kateri načrt teksta bodočega zakona je izzval v javnosti tako živo zanimanje in tako različne ocene, kot je primer s tezami za zakon o združevanju kmetijskih proizvajalcev v zadruge in druge organizacije združenega dela, ki jih je pripravila skupna komisija za revizijo zveznih zakonov s področja kmetijstva in gozdarstva zvezne skupščine. Vendar je to razumljivo, če imamo pred očmi, da odpirajo teze nove možnosti za korenito bolj svobodno, hitrejše in bolj raznovrstno preobrazbo družbenoekonomskih odnosov na podeželju.

Kaj je urejal stari zakon?

Temeljni zakon o kmetijskih združenjih iz leta 1965 je kljub temu, da je doživel le pol desetletja svojega obstoja, postal pretesen za dinamične ekonomske in samoupravne procese na podeželju. Urejal je odnose okrog kmetijskih združenj, ne pa tudi drugih oblik združenega dela, v katere se že združujejo kmetijski proizvajalci in delovni ljudje v delovnih organizacijah v obratih za kooperacijo kombinatov ali v obratih predelovalne industrije. Ta zakon je dejansko izključil kmetijske proizvajalce od upravljanja v zadrugi in doprinesel, da so se kmetijske zadruge spremenile v podjetja, v katerih je bila kooperacija zreducirana na kupoprodajno pogodbo.

Nov zakon bo drugačen

V sedanjih pogojih našega družbenoekonomskega razvoja to ne pomeni drugega od odstopanja od samoupravljanja in delitve po delu. S tega vidika torej potreba, da se sprejme nov zakon, ki bo omogočil kmetijskim proizvajalcem svobodnejše združevanje, da se bodo lažje spremenili od naravnih v blagovne proizvajalce. To je bistvo teze. Druga temeljna zahteva, na kateri je zasnovan za zakonski načrt, je odpiranje možnosti, da se s pomočjo povezovanja raznih oblik združevanja kmetijskih proizvajalcev in delovnih organizacij kmetijstva ustvarijo možnosti za preobrazbo osebnega dela v družbeno delo.

Neupravičena kritika

V dosednji razpravi o tezah so bile prav te stvari najbolj napadane. Kritiki napadajo teze, češ da hočejo razbiti kmetijske zadru-

ge, da niso jasne v določanju organizacijskih oblik združevanja kmetijskih proizvajalcev in delovnih organizacij in ne v tem, kako naj se v tej celoti uravnava samoupravni odnosi in nagajevanje po delu. Najhuje pa kritizirajo četrti del teze, češ da omogočajo preglabljanje socialnih neenakosti na podeželju.

Vendar nimajo takšne podobne kritike tež nobene osnove. Teze predvsem ne ukinjajo sedanjih kmetijskih združenj, temveč jim zakonito omogočajo, da se ukvarjajo z vsakovrstno dejavnostjo ali da se specializirajo. Nismo mogli trditi, da ukinjajo kmetijske zadruge, zato ker vzpostavljajo vsakršno dobro obliko združevanja kmetijskih proizvajalcev, katerih cilj je sodobna organizacija kmetijske proizvodnje. V dosedanjih ostrih kritikah te teze in ocenah res ni mogoče reči ničesar drugega kot to, da predstavljajo odpor novi socialistični preobrazbi odnosov na podeželju, ali pa izražajo nezadostno poznavanje stvarnosti. JR

DANES SEJA SO ORMOŽ

Danes, v četrtek, 25. t.m. poteka v Ormožu XXI. seja obeh zborov občinske skupščine. Odborniki razpravljajo o osnutku programa zdravstvenega varstva regije Maribor za leto 1979 in o aktualnih problemih izobraževanja z vidika poklicnega usmerjanja ter o ustanovitvi regionalnega strokovnega zdravstvenega sveta Maribor. Za opravljanje strokovnih nalog s področja varstva na ravni bodo pooblastili Zavod za spomeniško varstvo Maribor. Sprejeli bodo odlok o odstotku sredstev, ki se letošnjem letu izločajo iz sklada skupne porabe in subvencioniranje stanarin. Občini Ormož. Imenovali bodo dva predstavnika v koordinacijski odbor pri občinski konferenci SZDL Ormož. Imenovali bodo še popisovalce za popis prebivalstva in stanovanj v letu 1971, člani ustanovne skupščine temeljne kulturne skupnosti Ormož, predstavnike skupščine občine Ormož v zvezi delovne skupnosti Zgodovinskega arhiva Ptuj ter imenovanje regionalnega zdravstvenega sveta Maribor. Na zadnja točka dnevnega reda bodo, tako kot vedno, vprašanja in odgovori odbornikov.

Po seji se bodo dogovorili vse potrebno za izvedbo zbora volivcev. JR

V slovenskobistriški občini je več kot 2000 kmetov, ki obdelujejo devetdeset odstotkov zemlje, pa tudi kmetijski kombinat s preostali desetimi odstotki.

Zasebno kmetijstvo je tudi naše

Izzvani kmetje so dali svoj predlog, združni svet ga je s tajnim glasovanjem sprejel, nastal pa je položaj, ki terja širšo družbeno pozornost pa tudi rešitev, ki naj bi zadovoljila tako kmete kot kombinat.

Kmetijska problematika dobiva v zadnjem času tisti pomen, ki se je dolga leta skrival v najrazličnejših deklaracijah in resolucijah, le te pa so bile, iz kdo ve katerega vzroka, največkrat lepo

kombinata sodelovali, doma na pa je eno, realizacija pa drugo.

Lansko leto je torej minilo v nenehnih zahtevah kmetov in vztrajnem zavračanju kombinata. Na 26. zasedanju združnega sveta (bilo je 17. novembra 1970) je direktor kombinata poleg ostalih predlogov za reorganizacijo, dal tudi predlog za ustanovitev obrata za kooperacijo z internim obračunom, ki pa bi upošteval dejavnost "pospeševanja t. j. čiste kooperacije in bi imel v svojem obsegu eno skladišče reprodukcijskega materiala. Kmetje so se vzdržali tistega dela glasovanja, kjer je šlo za ustanovitev obrata, razlog za to pa je bil naslednji: od 13 članov kmetov sveta so bili prisotni samo štirje, poleg tega pa o predlogu direktorja komisije sploh ni razpravljala.

Takrat so soglasno sprejeli sklep, da bodo o ustanovitvi odločali na prihodnjem zasedanju združnega sveta, ki bi moralo biti najkasneje do 10. februarja 1970. Naj še omenimo, da je direktor kombinata takrat dejal: »Moj koncept obrata je znan, za kmete pa naj drugi izdelajo konkretni predlog.«

Komisija za strokovne priprave ustanovitve kooperacijskega obrata se je sešla spet v drugi polovici letošnjega januarja. Bila je to dolgotrajna razprava, ki morda sploh ne bi bila pomembna, če kmetje ne bi resnično podali izdelanega predloga kooperacijskega obrata.

Miloš Urbančič, predsednik sekcije: »Zakaj mesec v vodi, če ga lahko na nebu vidimo...«

Ivan Pučnik, republiški poslanec: »Bili smo izzvani, zakaj sedaj takšen odpor?«

popisani listi papirja. Nobenega smisla ne bi imelo zatrjevati, da je bilo kmetijstvo v bistriški občini obravnavano kakorkoli drugače kot po vsej ožji in širši domovini. Torej se je nabralo veliko problemov, ki zahtevajo hitre, vendar premišljene družbene akcije. Za razjasnitev pojmov se vrnimo v leto 1969, ko so kmetje prvič jasno izrazili željo, po samostojnem obratu kooperacije v okviru kmetijskega kombinata Slovenska Bistrica. Vršilec dolžnosti direktorja se takrat s predlogom ni strinjal in je bil v nasprotnem primeru pripravljen celo odstopiti. Potem so kmetje predlagali, da sestavijo komisijo, ki naj bi pripravila ustanovitev kooperacijskega obrata. Ob koncu tega leta so tudi sklenili, da naj bi strokovna služba kombinata pripravila analizo možnosti za predlog kmetov in predlog kombinata, ki je predvideval (in še danes) poslovanje s skupnim žiro računom. Kljub večkratni intervenciji kmetov, pa tega sklepa niso uresničili.

Dogovorili so se tudi, da bo komisija, ki naj bi pripravila ustanovitev obrata za kooperacijo, skliceval direktor kombinata, v dobrem letu pa se je le sestala dvakrat, spet na željo kmetov. Domenjeno je tudi bilo, da bodo kmetje in strokovnjaki

ORGANIZACIJSKA OBLIKA OBRATA

Zaradi boljšega povezovanja kmetov proizvajalcev bi naj ustanovili pri kmetijskem kombinatu Slovenska Bistrica samostojni obrat za kooperacijo. Povod za ustanovitev tega obrata narekuje potreba, ker se je kombinat specializiral večinoma na vinogradniško proizvodnjo in v zvezi s tem v zadnjem času večinoma investira v družbeno proizvodnjo v družbenem sektorju, zato problemi kmetov ostajajo nerešeni. Kmetje smatrajo, da morajo imeti svoj organ upravljanja, ki bo sklepe združnega sveta in svoje sklepe prek uslužbencev obrata realiziral.

Obrat bi zajemal naslednje: celotno kooperacijsko proizvodnjo, odkup kmetijskih pridelkov in živine, prodajo reprodukcijskega materiala iz skladišč in specializiranih trgovin ter kreditiranje proizvodnje. Obrat naj bi imel delavski svet (70 odst. kooperantov in 30 odst. delavcev, zaposlenih na obratu). Upravnik naj bi bil strokovnjak kmetijske ali ekonomske smeri, za svoje delo pa bi bil odgovoren delavskemu svetu. S strokovno službo bi morali poskrbeti, da bi se proizvodnja pri kmetih organizirala v tržno proizvodnjo. Prav tako bi bila naloga obrata, da bi blago, proizvedeno pri kmetih, posredoval tržišču brez posrednikov. Skrbeti bi moral tudi za zbiranje hranilnih vlog in za kreditiranje proizvodnje.

Zaradi boljše nabave, prodaje in hitre povezave med proizvajalci in kupec bi moral imeti obrat v svojem okviru tudi komercialno službo. Prav tako mora imeti svoje knjigovodstvo in žiro račun. Vzdrževanje skupnih služb bi po predlogu kmetov določili z medsebojnim sporazumom.

Predlog pa vsebuje še nekatere manj pomembne točke.

TAJNO GLASOVANJE IN VETO

Združni svet se je sestel spet 15. februarja torej nedolgo tega. Dnevni red sicer ni predvideval razprave o kooperacijskem obratu, vendar so na zahtevo kmetov to točko postavili v ospredje. Prisotni so bili vsi člani sveta razen enega, ki je odšel

na drugo službeno mesto. Zastopniki kombinata in kmetje so vsak na svoj način zagovarjali svoj predlog, bolje povedano, vztrajali. Med obema je bistvena razlika. Kmetje hočejo obrat s samostojnim obračunom in žiro računom, kombinat pa internim obračun. Po dolgotrajni razpravi so se odločili za tajno glasovanje. Sedemnajst članov združnega sveta je bilo za predlog kmetov, sedem pa za predlog kombinata. Dokaj prepričljiv »da« za kmete, saj so za njihov predlog glasovali tudi člani kolektivna kombinata.

Na glasovanje je direktor kombinata podal veto z razlago, da sklep škoduje kombinatu ter da se bo moral o nastalem položaju posvetovati z občinskimi družbenopolitičnimi vodstvi.

Končnega epiloga še vedno ni in ga še dolgo ne bo.

Vsa problematika je bila na dnevnem redu minulih četrtkov, ko se je pri občinski konferenci SZDL sestala sekcija za kmetijstvo.

ZAKAJ MESEC V VODI, ČE GA LAHKO NA NEBU VIDIMO?

Predsednik sekcije Miloš Urbančič je v kratkem orisal vso problematiko, slišali pa smo lahko tudi naslednje besede: »Kmetje smo obupani,

ložaj kmeta kooperanta v združnem delu...« Od tod tudi besede, ki smo jih zapisali v podnaslovu: »Zakaj nam kažete mesec v vodi, če ga lahko na nebu vidimo?!«

Kmet Ivan Pučnik, ki je tudi republiški poslanec, pa je v razpravi povedal: »Ne morem razumeti, zakaj tolikšno razburjanje po izglasovanju predloga kmetov. Razumeti morate, da smo bili »izzvani«. Jasno nam je bilo povedano, da naj nam neko pripravi predlog. Kmetje nismo kdo ve kakšni strokovnjaki za take reči, zato je tudi razumljivo, da naš predlog ni nikakršna študija. Strokovnjaki s kombinata niso hoteli sodelovati pri delu komisije. Naš predlog ni strokovno obdelan, kajti NASI STROKOVNJAKI SO V KOMBINATU.«

Pa prisluhnimo še direktorju kombinata Ivanu Arbeiterju:

»V Bistrici moramo najprej razčistiti, kaj je kooperant. Potem, vse tako kaže, kot da mi v kombinatu nismo za obrat kooperacije. Nasprotno, smo za tak obrat, vendar takšen, ki bo najcenejši. Zato ni moogoče imeti obrata s samostojnim obračunom. Ne vem, zakaj je nastala huda kri ravno pri tem. Mislim, da stvari ne razčistujemo načelno. Upoštevati pa je

Člani sekcije za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL so glasovali za podporo samoupravnemu sklepu o ustanovitvi obrata za kooperacijo.

ne verjamemo več, da se sploh da kaj narediti. Morda se bo kdo čudil, da vztrajamo pri obratu s samostojnim obračunom. To moramo zahtevati, ker v Bistrici račun niso čisti. Ves strojni park, ki je prišel v okvir kombinata je propadel. Na desetih odstotkih družbene zemlje je bilo investirano milijarda in pol starih dinarjev, na devetdesetih odstotkih kmečke zemlje samo 15 starih milijonov... Zemlja pa je vendarle naša in zakaj je ne bi podprli?»

Miloš Urbančič je kritično ocenil tudi obisk članov sekcije v Sentjurju, kjer naj bi si ogledali vzorno urejeno kooperacijo. Prav v tem tednu pa smo lahko v uvodniku Kmečkega glasa prebrali: »Občinska skupščina Sentjurja je morala odkloniti statut kmetijskega kombinata, ker ni zadovoljivo opredelil no-

treba, da je tu tudi sanacijski program, mimo katerega ne moremo.«

Predsednik občinske konference SZDL Avgust Vidmar pa se je takole vključil v razpravo: »Ne bi se mogel strinjati s trditvami, da družbenopolitične organizacije niso podprle napore kmetijcev. Vzemimo leto 1960 kot izhodiščno. Takrat so v združništvu nastale spremembe. Prav v okviru SZDL so tudi kmetje našli svoje mesto, v pretežni meri tisti, ki so ostali povsem osamljeni. Ne smemo pozabiti, da je sedaj v združnem svetu razmerje med kmeti in delavci kombinata enakomerno porazdeljeno, torej so dobili kmetje več možnosti za odločanje. Prav zaradi temeljitega obravnavanja kmečke problematike je bila v okviru SZDL ustanovljena sekcija za kmetijstvo, ki je do-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Zavarovanje kmetov je osrednja tema razgovorov na krajevnih konferencah v SZDL v ormoški občini

Ostra razprava v Središču

Stevilne krajevne konference SZDL, ki so bile v ormoški občini in o katerih smo več ali manj že pisali, so razpravljale o svojem delu in o problemih v zvezi s povečanimi dajatvami v sklad zdravstvenega zavarovanja kmetov. Te probleme so obravnavali tudi na konferenci KO SZDL v Središču ob Dravi.

Kot gostje so se te konference udeležili tudi predsednik SO Ormož Franček Novak, predsednik OK SZDL Ormož Vladimir Ožbolt in predstavnik komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Maribor Marjan Stenovec in Milan Kerin. Sejo je vodil predsednik KO SZDL Središče Edvard Pajek.

Nad 180 udeležencev konference je s svojo udeležbo in živo razpravo pokazalo, da jih zanimajo vprašanja, ki so bila na dnevnem redu.

V prvem delu konference so razpravljali o delu svoje krajevene organizacije in ga ocenili pozitivno še posebej zato, ker so po nekaj letih uspeli aktivirati krajevno

skupnost, ki je že pokazala konkretno aktivnost. Pohvalno so se izrazili tudi o vsakoletni izvedbi krajevnega praznika, ki je vedno dobro organiziran in si je zato pridobil številne simpatije tudi izven Središča. Ta praznik pa poleg kulturnih in političnih manifestacij omogoča organizaciji lep finančni uspeh. S tem denarjem KO SZDL pomaga središkemu društvu in organizacijam. Opozorili so na potrebo po usklajevanju delovnih programov organizacij in društev in medsebojno pomoč. V petletnem gospodarskem razvoju občine bi bilo potrebno planirati tudi delo družbenopolitičnih organizacij, saj je od načrtov odvisna resnična aktivnost le-teh. Udeleženci razprave pa so ugotovili tudi nekatere pomanjkljivosti v družbenem življenju Središča. Tako je na primer delo mladinske organizacije skoraj popolnoma zamrlo. Na področju krajevnih skupnosti dela samo aktiv ZMS (Obrež), včasih pa so bili trije. Kritično je

tudi s Prosvetnim društvom, ki v okviru možnosti sicer kaže neko aktivnost, ta pa še zdaleč ni zadovoljiva. Del krivde za takšno stanje so iskali v premajhni aktivnosti prosvetnih delavcev, ki bi predvsem v prosvetnem društvu morali več narediti. Poudarili pa so, da je delo društev in organizacij stvar vseh občanov nekega kraja in ne samo ožjega vodstva. Delo KO SZDL Središče bo v naslednjem obdobju usmerjeno predvsem v reševanje teh problemov.

V zvezi z zdravstvenim zavarovanjem kmetov so bili udeleženci enotnega mnenja, da obveznosti za ta sklad vsako leto naraščajo, pravice iz tega naslova pa so vsako leto manjše kljub temu, da so kmetje s področja ormoške občine te obveznosti v redu plačevali vseh deset let. Tako so kmetje 1965. leta plačali v ta sklad 8 odstotkov od katastrskega dohodka, lansko leto pa že 30 odstotkov od KD. Letos pa so te dajatve še večje. Kljub temu, da so se prora-

čunske obveznosti občine povečale za 3- do 4-krat, je občina zmanjševala davke. Istočasno pa so naraščale dajatve za zavarovanje. Tako se je že lansko leto zgodilo, da so te obveznosti presegle davčne obremenitve. Taka oblika solidarnosti, ki je nedvomno ena velikih družbenih vrednot, po kateri bo zbolel tudi zdrav kmečki človek, ni sprejemljiva. Ob sodili so tudi »takšno« samoupravljanje, ko samoupravno telo, kot krajevna skupnost nekega kraja nedvomno je, postavijo (!) pred izvršeno dejstvo in ne more odločiti sama o sebi. Ugotovitev, da je 90 odstotkov kmetov s sedanjim sistemom svojega zavarovanja nezadovoljnih, jasno priča o vsiljenosti takega sistema. Kmetje z ormoškega področja tudi že leta nazaj ustvarjajo presežek v skladu kmečkega zavarovanja. Ta presežek je nastal zato, ker kmetje vplačane denarja niso porabili, ker pač ne gredo k zdravniku za vsako malenkost. Komunalni zavod za socialno zavarovanje je ta denar porabil za kritje deficitnih občin. To so navadno bogate občine z majhnim odstotkom kmečkega prebivalstva. Po tem sistemu prelivanja sredstev je reven financiral bogatega. Delavsko zavarovanje je, kot vemo, organizirano tako, da

tisti, ki več troši tudi več daje. Pri kmečkem pa je očitno narobe! Sploh pa Središčani prepričani, da naša družba deli na dve kasti, in sicer na delavce in kmete. Za prvo veljajo takšna pravila, za drugo pa drugačna. Po vojni so kmetje pomagali zgraditi industrijo, pa sedaj njim nič ne pomaga. Jasno je, da kmečkega zavarovanja ne bo rešil naš kmet, ampak celotna družba, tako kot so po vojni skupno zgradili industrijo. Zato bi bilo tudi prav, da socialnega zavarovanja ne bi več delili, ampak bi uvedli enotno nacionalno socialno zavarovanje, saj naša republika res ni tako velika, da bi to bilo neizvedljivo. Potrebno bo rešiti tudi pokopninsko zavarovanje kmetov.

Na gospodarstvenike pa so naslovili opomin, da naj upoštevajo, da je tudi zasebno kmetijstvo sestavni del našega narodnega gospodarstva in ga je zato treba tudi razbremeniti in stabilizirati.

Nezadovoljnost, ki jo je bilo iz razprav brez težave razbrati, so zaključili z zahtevo, da republiška skupščina in skupščina socialnega zavarovanja kmetov ponovno preučita sistem kmečkega zavarovanja. jr

nadaljevanje nadaljevanje nadaljevanje nadaljevanje DELO KS TOMAŽ

V interesu kmetov

(Nadaljevanje z 2. strani)

benopolitičnih organizacij so podrobneje nakazali problem kmetijstva v občini in prizadevanja posameznih organov za urejanje in reševanje teh problemov. Dokaz, da je občinska skupščina imela poslušar za zasebnega kmeta, je med drugim tudi to, da je od leta 1965 dalje znižala davčne obveznosti zasebnim kmetom za okrog 34 odstotkov. Živnorojsko društvo vključuje predvsem srednje in večje kmete — tržne proizvajalce v živinoreji. Toda ob tem je še na tisoče malih kmetov, zlasti v pasivnih predelih Haloz in Slovenskih gor, ki nimajo možnosti postati tržni proizvajalci, kjer nastajajo težki socialni problemi, ki jih je občina dolžna reševati. Odhajanja mladih ljudi iz kmetijstva ni moč preprečiti, to je proces, ki je tudi v skladu s programom razvoja občine. Saj je predvideno, da se bo v naslednjem obdobju zmanjšalo število kmečkega prebivalstva od sedanjih 43 odst. na 25. odst. Problem kmetijstva v občini je nujno reševati po enotnem programu, zato ni prav, da so do sedaj predstavniki zveze živnorojskih društev hodili na teren mimo občinskih organov in kmetijskih delovnih organizacij, da se je lansiralo tudi neresnične in neuresničljive stvari, kar je kmetje zavajalo.

Nevzdržna je tudi trditev, da zasebni kmetje niso mogli uveljavljati svojih stališč, saj imajo večino v občinskem zboru, kmetje so tudi poslanci, imajo tudi skupščino zdravstvenega zavarovanja kmetov itd. Ni mogoče iti mimo organizacije SZDL, ki ima posebno sekcijo za kmetijstvo, kjer lahko kmetje s polno pravico uveljavljajo svoja stališča in težnje. Prav zaradi tega ni nobenega opravičila za formiranje vzporednih političnih struktur. Imamo tudi razvito kmetijsko šolstvo, izobraževanje kmetov v obliki delavske univerze, ki se je lahko poslužuje tudi živnorojsko društvo in ni nobene potrebe organizirati vzporednih predavanj.

Obširna razprava in medsebojno prepričevanje se je končala z naslednjimi skupnimi stališči:

1. Živnorojsko društvo naj deluje v okviru svojih pravic, zlasti na področju zavarovanja živine, v zvezi s tem naj tudi sklene ustrezno pogodbo z veterinarsko službo. Svoje delo naj čim tesneje poveže z obstoječo samoupravno strukturo kmetov, prizadevanja in težnja pa uveljavlja v okviru sekcije za kmetijstvo pri občinski

konferenci SZDL, ki naj bo osnovni nosilec vseh naprednih teženj kmetov.

2. Zvezi živnorojskih društev se priporoča, da aktivno sodeluje pri pripravah zakona o zadružništvu in

kooperaciji, ki ga pripravlja skupščina SR Slovenije in bo urejal odnose na področju kmetijstva, kjer si naj prizadeva za uzakonitev stališč v svojem programu.

Franč Fideršek

Zasebno kmetijstvo je tudi naše

(Nadaljevanje s 3. strani)

sleji proti obravnavala probleme. Tudi ZK je na eni izmed konferenc obravnavala problematiko kmetijstva.

Sedaj pa me skrbi, kako bo s programom sanacije. Kolikor sprejememo veto direktorja, mora o nastali situaciji razpravljati skupščina občine in če bi le-ta ugotovila, da sanacijskega programa ne bo mogoče realizirati, ga bo morala preklicati. Naša politična odgovornost je velika. Potrebujemo dogovor, ne kompromis.

Morda bi s to zadnjo mislijo kar nadaljevali, kajti le težko si predstavljamo, kako bi prišli do dogovora brez kompromisa. Upoštevati namreč moramo, da je samoupravni organ, zadružni svet, sprejel sklep o ustanovitvi obrata po predlogu kmetov, torej kaj veliko drugega kot kompromis tudi ne preostaja. To pa zagotovo ne morejo sprejeti kmetje, ki so bili česa podobnega deležni že skozi dve desetletji.

Nikakor se ne moremo znebiti vtisa, da družbeno kmetijstvo rešujemo z vsemi možnimi načini, pozabljamo

pa, da je zasebno tudi naše, prav tako potrebno sanacije in še česa več.

Tudi se ne moremo pridružiti trditvi, da so bile razprave o kmetijstvu najbolj uspešne. Res je, da so o tem razpravljala vodstva, velika večina kmetov pa ni bila aktivna. Ne smemo pozabiti, da je v občini nad 2000 kmetov, torej množica državljanov, ki pa žal ni bila vključena v javne razprave.

Vsekakor tudi ne moremo mimo sklepov II. konference ZK, mimo resolucije skupščine ter SZDL, ne moremo mimo časa, ki je pokazal kmetu nove perspektive. Nikakor pa ob zahtevi bistriških kmetov ne moremo ostati ravnodušni. V praksi želimo uresničiti tisto, kar so deklarirala vodstva družbenopolitičnih sil v Jugoslaviji. In navsezadnje ne moremo negirati načel, ki so se izbistrila v našem političnem sistemu.

Pred odbornike skupščine občine Slovenska Bistrica bo verjetno postavljena zahtevna naloga. Prisluhniti bo potrebno realnim željam in dejanskemu položaju.

D. Utenkar

V nedeljo je krajevna skupnost Tomaž pri Ormožu razpravljala o svojem delu. Sejo je vodil predsednik te skupnosti Alojz Hergula.

Uspešnost dela je v preteklem letu oviralo pozno sprejetje krajevnega samoprispevka. Tako je ostalo mnogo vprašanj kraja neresenih, upajo pa, da bo letos bolje.

Za samoprispevek so se Tomaževčani odločili lanske leto septembra. Kmetje so se odločili plačevati 3 odstotke od katastrskega dohodka. Delavci, uslužbenci in upokojenci pa plačujejo 0,5 odstotka od celotnih osebnih dohodkov oziroma pokojnine. Na ta način bodo za potrebe kraja zbrali 9 starih milijonov. Ta vsota pa glede na potrebe ni visoka, saj na področju te krajevnega skupnosti živi 2800 ljudi v 17 vaseh, ki so med seboj povezane s slovnatimi potmi in globokimi skoraj vedno blatnimi klaneci, ki so vedno potrebni obnavljanja. Težave pa imajo z izterjavo samoprispevka. V nekaterih primerih se bodo morali poslužiti občinskega upravnega organa in na ta način izterjati samoprispevek.

V letošnjem letu je delo krajevene skupnosti Tomaž postavljeno tako, da bodo z denarjem in delom občanov tako gospodarili, kot si želijo občani. Uredili bodo nekatere poti in klanec, nekaj preustavil in mostov ter še naprej skrbeli za urejanje svojega lepega pokopališča. jr

Pri Tomažu so začeli graditi novo šolo

Dogodek stoletja

V ponedeljek, 15. februarja t. l., so imeli pri Tomažu blizu Ormoža slovesnost, ki se ponavlja le vsakih sto ali več let. Začeli so graditi novo šolsko zgradbo. Že pred napovedanim časom se je obratno na gradbišču nad 200 vaščanov, potem pa je prišlo še nad 400 šolarjev. Prišli so predstavniki občinske skupščine, graditelji in drugi.

Slovesnost je pričel šolski zbor, nato pa je spregovoril ravnatelj šole Ignac OMAN, ki je poudaril srečo in zadovoljstvo celotnega okolja zaradi tega, ker se začneja gradnja prepotrebnejših novih šolskih prostorov.

Glede na obstoječe stanje leta 1954 zgradili dve učilnici, leta 1968 pa še eno v bivšem krajevnem uradu. Stara šolska zgradba s šestimi učilnicami je bila v takem stanju, da ni bilo vredno karkoli vlagati vanjo. Tako je ostal edini izhod v gradnji novega šolskega poslopja.

Vendar je bila pot do cilja zelo dolga in težka. Bilo je potrebnih nešteto poti in prepričevanja, iskanja sredstev in izvajalcev. Sedaj je to vse doseženo. Sredstva so zagotovljena, izvajalec —

podjetje Gradnje iz Ptuja pa začneja z delom.

Nova šolska zgradba bo daleč najlepša šolska zgradba v okolici. Imela bo 12 učilnic s kabineti, veliko telovadnico, delavnico za tehnični pouk, pisarne, zbornico, šolsko kuhinjo, jedilnico

Pouk bo imelo 12 oddelkov dopoldne in le štirje popoldne, vendar ne bo treba prihajati šolarjem v šolo že ob 7. uri, kot sedaj.

Na slovesnosti je spregovoril tudi predsednik skupščine občine Ormož Franc NOVAK, ki je orisal napore, ki jih je bilo treba vložiti, da je prišlo do gradnje prepotrebne poslopja. Z zgraditvijo te šole bo realiziran petletni načrt urejanja šolskega prostora v občini, ki si je v zvezi s tem naložila

Na gradbišču se je zbralo mnogo ljudi

in večnamenski prostor. Sedanje tri zgradbe imajo 720 kv. metrov prostora, v novi zgradbi pa ga bo 2000 kv. metrov.

na milijardo S din obveznosti. Izrazil je željo, naj bi bila nova šola še bolj kulturno žarišče tomaževskega okolja.

-cn-

Z USPEHI ŠE NA MNOGA LETA!

(Ob prazniku Franca Kranjca v Kidričevem)

V minulih dneh je praznoval svoj 40. rojstni dan eden izmed zelo znanih prebivalcev Kidričevega, Franček Kranjc, predsednik krajevne skupnosti Kidričevo. Z njegovim imenom je povezanih precej uspehov, ki jih je dosegla krajevna skupnost, oziroma naselje Kidričevo. Ni malo ga hoteli motiti na njegovi družinski proslavi ob rojstnem dnevu v krogu svoje družine in njegovih ožjih prijateljev in sodelavcev predvsem zato, ker so nam v vsem stanovalcem naselja Kidričevo oziroma vsem ob-

sti kot zelo pozitivno, saj so v času njegovega predsedovanja bili doseženi precejšnji uspehi, ki jih ni moč zakriti ali zanikati. Je res še mnogo nerešenih vprašanj in problemov, ki jih bo treba rešiti s sodelovanjem in pomočjo

vseh občanov. Glede na to upamo, da bo jubilat tudi v bodoče posvečal svoje sile v zadovoljstvo vseh prebivalcev krajevne skupnosti ter mu želimo ob jubileju še mnoga leta plodnega in uspešnega dela v skupen prid in napredek!

M. F.

V KUNGOTI NE MIRUJEJO

V 4. številki našega lista z dne 28. januarja letos smo na kratko poročali o občnem zboru kulturno prosvetnega društva v Kungoti ter o konstituiranju novega odbora, ki je prevzel delo in tudi že izredno aktivno deluje. Vsekakor je znano bralcem, da so se v Kungoti po odločitvi o priključitvi k krajevni skupnosti Kidričevo vrgli na delo z vsemi svojimi močmi, saj neumorni odborniki SZDL, kulturno prosvetnega društva in ostali neprestano delajo, da bi napravili kar se da: seveda ob pomoči in sodelovanju vseh prebivalcev. Ko so sprejeli na referendumu sklep o pripojitvi k KS Kidričevo, so istočasno tudi sklenili, da bodo čimprej mogoče uredili svoj kralj, predvsem pa asfalt in telefon. Tako so uvedli krajevni samoprisevek, poleg pa zbirajo še dodatna sredstva, samo da se jim čimprej uresniči njihova največja želja. Pri tem so tudi sklenili, da bodo sami navozili s prostovoljnimi de-

lom gramoz na cesto, kar bi pomenilo okrog 5 starih milijonov. Kulturno prosvetno društvo je v teh dneh dobilo večje število knjig za svojo novo knjižnico. Ker niso imeli še prostora za knjige, jim je krajevna organizacija SZDL Kidričevo prepustila omaro, ki si jo bodo predelali in tako imeli prostor za knjige. Prebivalci tudi želijo, da bi imeli v vasi telefon, za kar t. o. prav tako zbrali denarna sredstva, dali bodo tudi droge, medtem ko bi jame izkopali mladinci iz vasi. Hvale vredno je za mladinski aktiv Kungote, ki naj bo vzor tudi drugim mladinskim aktivom, med njimi tudi aktivu v Kidričevem, kako z različnimi akcijami dokazuje svojo aktivnost in zanimanje za reševanje problemov svojega kraja. Danes v Kungoti njihče ne miruje in kar želijo tekmovati, kdo bo dal več za čimprejšnjo ureditev vasi. Želimo jim mnogo uspehov!

M. F.

PREDAVANJE DELAVSKE UNIVERZE PTUJ

PONEDELJEK, 1. marca
DESTERNIK

Leska — nova intenzivna sadna vrsta; kje in kako jo gojimo;

predavanje bo v šoli ob 18. uri.

HAJDINA

Glavne in dopolnilne poljščine;

predavanje bo v gasilskem domu ob 18.30 uri.

TOREK, 2. marca
VITOMARCI

Leska — nova intenzivna sadna sorta; kje in kako jo gojimo;

predavanje bo v šoli ob 18. uri.

JURŠINCI

Kako gospodariti s čredinskimi pašniki;

predavanje bo v šoli ob 18. uri.

MOŠKAJNCI

Poti do večje proizvodnosti

mesa in mleka; predavanje bo v gasilskem domu ob 18. uri.

CIRKOVCI

Kako uspešno vzrejamo pujske;

predavanje bo v klubu ob 18.30 uri.

SREDA, 3. marca

GEREČJA VAS

Kako uspešno vzrejamo pujske;

predavanje bo v gasilskem domu ob 18. uri.

LOVRENC

Glavne in dopolnilne poljščine;

predavanje bo v klubu občanov ob 18.30 uri.

ČETRTEK, 4. marca

MAJŠPERK

Siliranje krme in sušenje sena;

predavanje bo v šoli ob 18.30 uri.

KJE SO VZROKI ZA TAK ODNOS DO CESTE IV. REDA?

Ko so na nedavni seji krajevne organizacije SZDL Lovrenc razpravljali o nekaterih perečih problemih njihovega kraja, pri tej svoji obravnavi nikakor niso mogli mimo sedanjega vzdrževanja ceste IV. reda, ki gre skozi Lovrenc. Razprava je bila zelo žolčna in konkretna. Rečeno je bilo, da občani razumejo, da si manj pomembne ceste morajo gramozirati sami, da pa nikakor ne morejo razumeti tega, da morajo voziti gramoz in ga ročno razsipavati tudi na cesti IV. reda. Nerazumljivo je, da dajejo visoke dajatve za vse to, kar morajo nazadnje sami vzdrževati. Bilo je izrečenih nekaj ostrih besed na račun komunalnega podjetja Ptuj, ki baje vzdržuje te ceste z nekim čudnim od-

nosom, za katerega so nekateri mnjenja, da je mačehovski. Poudarili so, da so občani sami navozili na cestni odsek Apače—Kidričevo dvakrat več gramoz kot pa komunalno podjetje Ptuj. Cesta pa je ponovno tako uničena, da je spet potreben gramoz, in to takoj, kajti, kot poudarja predsednik SZDL v Lovrencu, bi se sedaj dalo z malo gramozom napraviti veliko, če pa se bo z delom čakalo, bo cesta spet prava razvalina. Komunalno podjetje Ptuj bi naj storilo vse, kar je odvisno od njega, kajti problem takih cest gotovo ni samo v Lovrencu, ampak so gramoziranja potrebne tudi druge ceste v ptujski občini.

M. F.

OSNUTEK STATUTA TGA V RAZPRAVI

Bralcem našega lista je še verjetno znana polemika okrog priprave osnutka statuta v TGA Kidričevo, o čemer smo poročali v eni izmed januarskih števil. Medtem je komisija za izdelavo statuta že pripravila osnutek, ki ga je dobil vsak član delovne skupnosti, da bi lahko temeljito preučil in nato dal morebitne predloge ali pripombe. V minulih dneh je bila javna razprava o tem osnutku in člani kolektiva obširno razpravljajo o posameznih členih in dajejo svoje pripombe in predloge. Danes še seveda ni moč povsem konkretno oceniti uspeha teh razprav, vsekakor pa je znano, da se v nekaterih delovnih enotah največ razprave usmerja v tiste člene, ki govorijo o individualnih izvršilnih organih in o tistih, v katerih je govora o mestu in vlogi družbeno-

litičnih organizacij, ker je nastal vtis, da je proizvodnja preveč potisnjena v ozadje. Razumljivo je, da je težko v brošuri, ki ima 110 strani in 327 členov, najti vse, kar bi morda bilo še potrebno obravnavati, kajti znano je, da se samoupravni akti najbolj izkažejo v praksi. Kljub vsemu pa lahko trdimo, da je statut ali bolje rečeno osnutek statuta prav v teh dneh najbolj razširjena tema razprave v TGA, kar je povsem razumljivo, saj je prav od te razprave in predlogov o spremembah odvisno, kako bo potekala nadaljnja samouprava v tem velikem delovnem kolektivu. Ker je to, kot smo že dejali, izredno pomemben samoupravni akt, od katerega zavisijo tudi vsi nadaljnji pravilniki, bomo o teh razpravah še poročali.

M. F.

Ob jubileju

banom krajevne skupnosti Kidričevo dobro znane njegove zasluge za razvoj kraja. Čeprav so bila in bodo vedno različna mnjenja o slehernem družbenopolitičnem delavcu ne glede na njegove dosežke, velja tudi tukaj, da za vse ni nihče in nihče tudi ne bo. Medtem, ko nekateri ocenjujejo dosežke za pozitivne, drugi menijo, da so bili prikrasani in, da pač njihovi potrebam ni bilo zadovoljena. Tako je bilo in še bo, toda tokrat lahko ocenjujejo delo, ki ga je dosedaj opravil Franček Kranjc kot predsednik krajevne skupno-

Zahtevamo pojasnilo

Prejšnjo nedeljo je tudi v Tomažu pri Ormožu bila krajevna konferenca SZDL. Udeležilo se je nad 130 občanov. Razpravljali so o delu svoje krajevné skupnosti ter o srednjeročnem razvoju občine Ormož. Vroča kri, ki se širom ormoške občine kuha v razpravah o novem sistemu zavarovanja kmetov je tudi tu razburkala duhove. Razprava in kritične pripombe so bile enake kot v Središču, zato jih ne bomo posebej razčlenjevali. (Razpravo središke konference objavljamo v posebnem sestavku). Razlika je bila v tem, da so Tomaževčani odločno zahtevali pojasnila, zakaj so dobili dvoje vrst položnic in kako je sploh z novimi obremenitvami v zvezi z zavarovanjem kmetov. Vemo, da ta vprašanja zanimajo tudi širši krog naših bralcev, zato smo se odločili povprašati načelnika oddelka za dohodke SO Ormož Franca Forštnariča, ki je rade volje podal zaželeno obrazložitev.

Republiška skupščina je v juliju 1970 sprejela zakon o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva. Ta zakon sedaj v Sloveniji na novo ureja zdravstveno zavarovanje delavcev, kmetov in oseb, ki opravljajo obrtno ali kakšno drugo samostojno dejavnost. Dosedanja ureditev se je od te nove razlikovala v tem, da je kmečko zavarovanje urejal poseben zakon. Po tem starem zakonu je bil pristojen občinski upravni organ pooblaščen evidentirati in izterjevati prispevek za zdravstveno zavarovanje po predpisih, ki veljajo za plačevanje prispevkov in davkov občanov. Vplačane prispevke za zdravstveno zavarovanje kmetov pa je ta občinski upravni organ odvajal skladu zdravstvenega zavarovanja kmetov. Takšna dosedanja ureditev je bila spremenjena z že prej omenjenim novim zakonom v tem smislu, da prispevke za zdravstveno zavarovanje kmetov odmerja in pobira služba, to je za naše področje Komunalni zavod za socialno zavarovanje Maribor, ki za skupnost opravlja strokovne, finančne in administrativne zadeve.

Iz do sedaj povedanega je razvidno, da bo omenjena služba prevzela odmero in pobiranje prispevkov za zdravstveno zavarovanje kmetov. V ormoški občini že za letošnje leto, v ostalih štirih občinah pa naslednje leto. V zvezi s tem je bil sklenjen dogovor med SO Ormož in Komunalnim zavodom za socialno zavarovanje Maribor, da odmero in pobiranje teh prispevkov prevzame za občino Ormož že za tekoče leto. Komunalni zavod za socialno zavarovanje pa še ni organiziral svoje službe za odmero in tako tudi ni bil v stanju izvesti odmere pr-

ve akontacije prispevka za zdravstveno zavarovanje kmetov. Ormoška občinska uprava za dohodke mu je pomagala iz težav s tem, da je na osnovi odmerjenih prispevkov v letu 1970 sama izdala odmero prispevka za prvo akontacijo. To pa je opravila s posebno položnico. Odmera prve akontacije predstavlja 25 odstotkov od lanskega odmerjenega prispevka za zdravstveno zavarovanje kmetov vsakega gospodarstva. Pri tem še niso bile upoštevane nove stopnje tega prispevka za leto 1971, ki so nekoliko višje od lanskim.

Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov je sprejela sklep, po katerem bodo kmečki zavarovalci plačevali prispevek za zdravstveno zavarovanje od katastrskega dohodka po stopnji 20 odstotkov in 100 din pavšalnega zneska po družinskem članu. V primerjavi s preteklim letom je tako prispevek od katastrskega dohodka višji za 1,5 odstotka, medtem ko bo v pavšalnem znesku enaka višina le pri

tistih gospodarstvih, kjer sta zavarovana samo dva družinska člana, ker le pri teh pavšalni znesek predstavlja isto višino kot v lanskem letu. Številčno večje družine bodo tako plačevale večji prispevek, koliko več od dveh članov gospodinjstva šteje družina.

Prav tako kot je bila posebej izdana prva akontacija za zavarovanje kmetov, tako bo posebej izdana tudi odločba o odmeri tega prispevka za leto 1971. To odmero bo opravil Komunalni zavod za socialno zavarovanje Maribor. Ta zavod bo izdal tudi položnice za drugo akontacijo prispevka za zdravstveno zavarovanje kmetov. Po izdaji odmerne odločbe pa tudi ostali dve akontaciji za to leto.

Vse povedano velja izključno za »čiste« kmete. Za kmete, ki so v delovnem razmerju, ali kot jih včasih imenujemo polproletarce, veljajo drugačni predpisi in jih bomo razčlenili ob drugi priložnosti.

jr

Ptujski krojaška delavnica

Iz rok v usta, pa še to skromno

Verjetno ni Ptujčana, ki ne bi vedel, da imamo v Miklošičevi ulici krojaško-šiviljsko delavnico, ki je bila ustanovljena takoj po osvoboditvi, oziroma 1946. leta. V začetku je bila nekakšna enota tedanje Naproze in ob reorganizaciji 15. julija 1947. leta se je povsem osamosvojila. Takrat je bilo v delavnici zaposlenih 24 ljudi, danes jih je 18, ki se stiskajo samo v enem, malce večjem delovnem prostoru.

Janko Meglič, član delovne skupnosti pravi, da so začeli pravzaprav iz nič. Krojači, ki so tedaj delali v tej delavnici, so prinesli delovne pripomočke kar s seboj, zlasti šivalne stroje in škarje. Temu se pravzaprav ne smemo niti čuditi, če vemo, da tedaj, takoj po končani vojni ni bilo mogoče ničesar kupiti v trgovinah.

Tudi danes, po več kot 25 letih se tu ni nič kaj dosti spremenilo. Stroj, ki jih imajo, so že zdavnaj amortizirani ter izrabljeni. Večkrat se tudi kateri pokvari, da o prostorih, ki prav tako ne ustrezajo, niti ne govorimo. Se sreča, da jim jih inšpekcija ne prepove uporabljati. Pravzaprav smo lahko še veseli, da se ljudi, ki tu delajo, še ni polotilo malodušje, sicer pa so nekateri že odšli v druga podjetja, nekateri celo v

tujino, kjer pač imajo boljše delovne pogoje.

Krojači so enako obremenjeni z družbenimi datjavami kot proizvajalci v drugih podjetjih. Ker delajo po meri, je delo mnogo zahtevnejše ter porabijo za izdelavo obleke mnogo več časa kot konfekcijske tovarne. Zato so tudi osebni dohodki zelo nizki. Krojači seveda delajo tudi nadure. Da pa krojač zasluži mesečno 1000 dinarjev, mora opraviti 300 delovnih ur.

Razumljivo je, da je to bolj malo. Zaslužili bi znatno več, če ne bi imeli tako velikih družbenih dajatev. Učinek dela bi lahko mogoče bil večji, če bi delali pod boljimi delovnimi pogoji, s sodobnejšimi stroji in v zato primernejših delovnih prostorih. V istih prostorih delajo tudi šivilje, ki bi nujno morale imeti svoj delovni prostor, tega pa nimajo, in kar je še hušje, celo ob dnevni svetlobi si morajo pomagati z dodatno električno razsvetljavo. Že pred leti so zaprosili za kredite, da bi se malce modernizirali, vendar jih niso dobili...

fh

Kje so vzroki utrujenosti gospodinje?

Najbrž tudi vi zavirate ženam, ki razen službe lahko opravijo vse gospodinjske posle same in vendar imajo stanovanje pospravljeno in počiščeno, otroci so počesani in večerja je vedno ob istem času. Poskusite razmisliti? Ste kdaj s svinčnikom v roki razdelil opravke za drugi dan? Zakaj še sedaj niste v kuhinji pomaknili pohištva tako, da vam ni treba tekati iz enega kota v drugi? Ali je vzrok vaši utrujenosti slabo organizirana pomoč družinskih članov ali neroden položaj telesa pri delu? Zakaj nimate časa za osebno nego? Kaj storite z nasvetom, ki ga najdete v časopisu: ga takoj preizkusite; preberete z zanimanjem in ne storite ničesar ali sploh ne berete takih sestavkov?

Nikar ne dopustite, da bi v poklicu gospodinje postali nazadnjaški, nezaupljivi do novosti in izboljšav v gospodinjstvu in bi vas misel, da le vi sami naredite vse najboljše, pustila daleč za današnjim časom. Obzirni kakor ste, ne bi niti za malenkost spremenili dnevnega reda družine in jim ne bi naložili drobnih opravil, če bi se morda honorarno neke zaposlili iz tega ali onega vzroka. Še naprej bi vstajali zgodaj, da bi oprali perilo, pravočasno skuhal kosilo, na hitro počistili in odhiteli v službo; zvečer pa bi pomili posodo od kosila, pripravili večerjo in morda še likali perilo. In nato bi naenkrat občutili, da ste pretiravali s svojimi močmi in v svoji obzirnosti do družine šli predaleč.

Če ste tako ali podobno razvabili družino, da si možki ne znajo poiskati sveže srajce in mirno gledajo, kako prenašate težka bremena, potem v najboljšem primeru vaši sinovi ne bodo nikoli dobri možje in očetje, da ne govorimo o posledicah prekomernega dela za gospodinjstvo.

In morda bi bilo treba samo malo dobre volje, pa bi bile stvari videti povsem drugače. Prav vsakega člana družine bi zadolžili za neko stvar, ki bi jo moral vedno opraviti v kuhinji, pri čiščenju, pri postiljanju ali čiščenju čevljev. Naložite jim ta »bremen« v prikopni obliki, če so pri stvari začetniki, da ne bodo hitro vse skupaj pustili. Naenkrat bodo v vašem delovniku zazijale minube prostega časa. Vendar bodo vedno izpolnjene z »brezkoristnim« počivanjem, če v gospodinjstvu ne boste izvedli majhne revolucije. Na sestanku »družinskega sveta« odločno izjavite, da vam je dovolj likanja v stoji na kuhinjski mizli in zahtevajte praktično in udobno likalno desko. Zraven poda nekoliko višji sedež, pač v sorazmerju z višino likalne deske. Zahtevajte »dobritev proračuna« za naslednji mesec, ker nameravate kupiti praktičen voziček za trg in težja bremena; posebno je priporočljivo, če je družina večja in hrano kolikor toliko kupujete

sproti. Stanovka zavist pri sedišču je zagotovljena. Uvedite strog režim pri vratih; obvezno čiščenje čevljev in sezuvanje v predsobi. Uporabljajte več cenjenih papirnatih serviet in robcev; poznalo se vam bo pri pranju.

Ne dopustite, da bi vaš šola starost naučila praktičnosti in preračunljivosti. Zakaj bi vsi življenje čakali le na to? Poskusite že sedaj, mora uspeti. Zmečite iz omar nepotrebnih šaro in tako sortirajte predmete, da jih boste vedno brez težav našli. Pravočasno zamenjajte polomljeno omele in izpraznjeno steklenico čistilnega sredstva.

Določite neko uro popoldne za počitek in ničesar naj vam ne odvrne od tega; to ni izguba časa.

KDO GA JE ZABODEL?

Maks Černež s Hajdine je junija 1970 s svojimi številnimi prijatelji slavil fan-tovščino svojega brata Marjana v bifeju »Vinojug«. Okoli 23. ure je prišlo pred bifejem do pretepa, ki se je razvil predvsem v pšenici ob cesti. Bila je tema ter Maks Černež ni mogel ugotoviti, kdo ga je zabodel v zadnjico, osumil pa je Stanka Črnila s Pobrežja, ki mu je bil takrat najbliže. Na glavni obravnavi je sodišče zaslišalo številne priče in izvedlo vse predlagane dokaze, vendar ni moglo ugotoviti, kdo je ranil oškodovanca Černeža. Zato je zaradi pomanjkanja dokazov Stanka Črnila oprostilo obtožbe. Sodba je pravnomočna.

Jane Peter

Dve žepni tatvini

V petek, 19. februarja, je med 9. in 10. uro neznan storilec na škodo Marije Raš iz Aškerčeve 3 v Ptujju izvršil žepno tatvino denarja v prodajalni kruha v Lackovi ulici.

Istega dne je bila izvršena žepna tatvina na avtobusni postaji v Ptujju v škodo Ivanke Ranfi iz Polene, kateri je neznanec z denarnico vred odnesel 17.000 starih dinarjev gotovine. Delavci postaje milice Ptuj so mnenja oziroma sumijo, da gre v obeh primerih za istega storilca. Storilec ali storilci so na sledi.

F.K.

KAKŠA DISNA

MOJ OČE

Rodil se je v hiši kmečkih paršev. Njegova mama, moja babica, je kmalu umrla za neozdravljivo boleznijo, tuberkulozo.

Kmalu po babičini smrti je umrl še deček. Oče je ostal sam, star šele štiri leta.

Mladost je preživel pri mameji...

Med vojno so ga preganjali. Po vojni pa se je poročil...

In tako se je začelo zanj novo življenje, življenje, ki sploh ni bilo življenje. Njegovo življenje je bilo eno samo trpljenje, bolezen in še marsikaj. Zmeraj je bolehal, bolehal dokler ni zatisnil oči in odšel daleč, daleč, v neznano...

Ni ga več. Ne morem ga poklicati. Morda se noče oglasiťi?...

Ne bom ga več videla, ne bom se več smejala z njim, ne bom se več igrala z njim...

Ah, oče, dragi moj oče, samo enkrat bi še rada videla tvoje oči, tvoj dober nasmej.

Rada bi ti planila v naročje, te objela in nikoli te ne bi več pustila v stran. Zelela bi, da bi mi spet pomagal reševati računske operacije. Zelela, da bi prišel, hitro, mudi se, čimprej! Pridi! Naj te ne ovirajo poti brez konca! Verjemi mi, da te imam rada in da si te želim, hrepenim...

Oh, želje, hrepenenje, smeh, jok...

Vse je zaman. Ostala sem sama, sama. Življenje se mi ni iz dneva v dan bolj pustilo...

Kako velik si se mi zdel. Toda samo v mislih.

Tvoje oči se mi blago smehljajo iz razoranega obraza in črni lasje ti padajo po čelu. Tvoje trudne roke, polne žuljev, počivajo. Se bodo še enkrat spočile! Da, za vedno.

Imaš belo srajco in sivo jopico, zelene hlače in črne čevlje. Sediš, se smehljaš, jokaš...

Tvoje srce je polno dobrote, Niti kapljica sovraštva ni skazila tebe, tebe, ki si bil tako dober...

Brišeš solze. Zakaj? Pusti jih, naj lijejo, lijejo naj kot dež z neba. Ne boj se, ne bo ti srce utonilo v solzah, ki jih pretakaš. Ne, ne bo. Ne sme. Bodi brez solz, bodi trd...

Zakaj molčiš? Reci mi besedo, dve. Nočeš. Oh oče, saj nisem hotela biti kruta. Zakaj te več ne vidim? Tudi jaz bi ti jokal, če te ne bo več. Vrnj se mi vsaj v sanjah. Vrnj se dragi moj oče! Ni ga več...

Sedela sem na klopi pod jablano. Zopet je v mislih sedel ob meni. Nič ni dejal, samo smehljaj se je. Ali se še spominjaš, kako sva se igrala? Kako sva trgala rože? Se spominjaš lastovk, kako so gradile gnezda pod našo streho? Cel dan so nosile in gra-

dile. Tudi ti si nosil, gradil in nam ustvaril topel dom. Toda sedaj je postal mrzel, tuj. Tudi lastovk ni. Odletele so, kakor si odšel ti. Toda vrnejo se, na spomlad se vrnejo. Tudi k tebi pridejo. Verjemi mi, saj si bil njihov prijatelj.

Zopet te je zmanjkalo. Zakaj te ni? Oh izgubila se! Zopet odhajaš in zopet se vračaš. Verjemi mi, da te ne bom nikoli pozabila.

Zmeraj boš ostal v mojem spominu...

Sedaj sem stala sama ob tvojem grobu. Ne, nisem sama. Še nekdo je. Uganeš? Lastovka, ki si gradi gnezdo...

Oči se mi topijo v solzah. Ne ne bom jih obrisala, saj ne bodo utonile, kakor ni utonilo tvoje dobro, blago srce.

Marija Kolednik,

8. razred,

Osnovna šola Videm

pri Ptuj

TRGANJE KORUZE

Po zajtrku smo se nekega jutra odpravili na polje. Odpeljali smo se z avtomobilom.

Ko smo prišli na polje, smo začeli trgati koroze, potem so prišli tudi sosedovi. Zaživel je živahen pogovor. Njiva je bila zelo velika. Ko je prišel čas kosila, smo posedli in z užikom pričeli pospravljati jed.

Po kosilu smo se začeli pogovarjati o kvaliteti koroze, nato pa nadaljevali s trganjem. Trgali smo do poznega popoldneva. Imeli smo že tri vrste kupov. Tedaj je prišel dedek z vozom.

Zelo lepo je bilo ob nabiranju kupov v košare. Ko je bil voz poln, sem ga peljal domov. Dedka je bolela noga. Vso dolgo pot do doma sem veselo žvižgal.

Doma smo odložili koroze. Ob kuhanju smo se veseli pogovarjali o trganju koroze in si pripovedovali šale.

DANILO KOZODERC,

učenec 4. razreda

osnovne šole Lovrenc

NEKEGA ZIMSKEGA DNE

Bilo je lepega zimskega popoldneva. Bil sem v sobi in pisal domače naloge. Z bližnjega hrička sem slišal vesel smeh otrok. Vsi so imeli sani ali smuč. Nisem jih mogel dolgo opazovati skozi okno, ker sem moral pisati domače naloge. Potem pa sem slišal smeh tik pod oknom. Poglela sem in videl sosedovega Janeza, ki je pravkar vstajal iz snega. Premagala me je radovednost, zato sem odprl okno in skočil skozenj. Sel sem k veseli gručki otrok, ki so se sankali in smučali. Prijazno so me sprejeli medse. Včasih mi je kateri izmed tovarišev posodil sanke ali smuč, da sem se popeljal po hričku. Sankati sem se znal, smučati pa ne.

Ce sem padel v sneg, so se mi smejali.

Bližal se je večer in postajalo je vse bolj mrzlo. Otroci smo se počasi razhajali na svoje domove. Tudi jaz sem stekel proti domu. Skočil sem skozi okno in se spravil nazaj k pisanju. Nisem dolgo pisal, ko je stopil v sobo oče. Prestrašil sem se, ker sem mislil, da ve, kje sem bil. Vendar sem se motil. Oče je nekaj časa hodil po sobi. Potem pa me je vprašal, kdo je bil tukaj, ker je videl stopinje pod oknom. Povedal sem mu, da je bil sosedov Janez, ki je prinesel bonbone. Oče je odšel iz sobe.

Globoko sem si oddahnil. Oče še danes ne ve, da sem tudi jaz imel vsaj eno športno nedeljo.

BRANKO VODUSEK,

6. c raz., Majšperk

ČAKALA SEM NA MEDVEDKA

Bila sem majhna in vedno sem si želela medvedka iz blaga. Šlo je proti novemu letu in hotela sem pisati pismo dedku Mrazu. Res sem ga nekega večera napisala.

Napisala sem nekako tako: »Dragi dedek Mraz! Zelo si želim medvedka iz blaga!«

Nekaj dni pozneje sta šla očka in mamica v Ljubljano. Naju s sestro sta odpeljala k stari mami. Mamica je vzela pismo. Vedela sem, da mi medvedka ne bo prinesel dedek Mraz, ampak mamica in očka. Drugo jutro ta zgodaj odšla.

Pri stari mami so imeli mnogo muck. Ves predpoldan sem sedela za štedilnikom v kuhinji in sem imela mucko v naročju. Počasi sem jo božala in mislila, da stiskam k sebi velikega, rjavega medvedka.

Sestra se je sankala z drugimi deklicami. Večkrat me je poklicala, če se hočem sankati in hitro zbežati nazaj. Slišala sem vik in krik pred hišo, toda moje misli niso bile na snegu pri sankanju in kepanju. V mislih sem se spravevala, kakšen bo moj medvedek. Bo rjav z belimi šapicami? Tudi črn bi bil lep, ali rumen. Mogoče bo bel, velik ali majhen? Ob teh mislih sem se rahlo smejala, a takoj se mi je spremenil obraz, ko sem pomislila, da ga morda ne bom dobila. Mamica in očka bi lahko pozabila nanj. Veliko drugih opravkov sta imela. Proti večeru sem spet božala mucko za štedilnikom. Vedno iste misli: kakšen bo, bo lep, rjav, rumen? Ne bom ga dobila! Pozabila bosta nanj? Veselje. Zalost. Komaj sem pričakala drugega dne, ko sta očka in mamica prišla po naju. Prvo, kar sem vprašala, je bilo: »Imata medvedka?« »Boš že videla« sta odgovorila. Pot domov se mi je zdela dolga, kakor še nikoli. Mižala sem, da bi mi hitreje tekli čas. Končno smo se pripeljali na dvorišče. Ko sem stopila v sobo, sem z očmi začela iskati. Ni ga bilo. Dolgo sem gledala. In glej! Za mizo je sedel velik, lep, rumen medvedek. Bil je tako lep, da sem ga dolgo občudovala. Imel je črn smrček, velike rumene uhlje in kosmat, rumen kožušček. Stopila sem k mizi in ga vzdignila. »Moj medvedek!« sem rekla. Tudi sestra je nekaj dobila in je bila prav tako vesela. Toda to zame ni bilo važno. Takrat sem videla samo svojega lepega,

rumenega medvedka in ničesar drugega. Nosila sem ga iz prostora v prostor in mu razkazovala stanovanje. Pogovarjala sem se z njim in ga spraševala razne stvari. Zdelo se mi je kot da mi medvedek na vse odgovarja. Zvečer, ko sem šla spat, sem dala medvedka v posteljo zraven sebe. Sladko sem zaspala in šele drugo jutro sem si ogledala darilo moje sestre. Svojega medvedka sem imela vedno rada in ga imam še sedaj.

DARJA VERK,

7. a raz., Podlehnik

DAN ŽENA

Bliža se praznik »dan žena«. Ta dan praznujejo žene in matere. V preteklosti niso bile enakopravne, kot so danes in so si morale to šele priboriti.

Mi otroci moramo ljubiti svoje matere vsak dan, ne pa samo ob dnevu žena. Ko ne bomo imeli več svojih mamic, ne bomo več tako veseli in zadovoljni, kot smo sedaj.

Enako kot matere moramo

ljubiti svojo domovino. Kdor ne ljubi matere, ne ljubi svoje domovine, kajti domovina je naša druga mati.

IDA BER, 4. raz,

osn. šole Zetale

BABICA

Tam za goro babica je živela, tri lepe mlade fante je imela.

So fašisti pridrveli, našo zemljo pohodili, fante so v gozdove odhiteli, babico samo pustili.

Babica čakala je dneve in noči, fantov od nikoder ni, sama v hišici živi.

Zalostna toči solze, v hišici bolna leži, zamišljena k oknu gre in briše si solze.

STEFKA TEKMEC,

osn. šola Markovci

KDOR MNOGO SPI, DOLGO ŽIVI

Ni samo pogovor, tudi znanost je dokazala, da to resnično drži. Najcenejši recept lepote in zdravju je prav gotovo nasvet, da veliko spimo. Koliko spanja sploh potrebujemo? Zdravniki pravijo, toliko kolikor ga vsak posameznik potrebuje. Po preček bi bil 8 ur dnevno. Znano je, da mlajši ljudje več spijo kot starejši. Pri spanju se odpodije telo in živčevje. Človek bi ob pravilni prehrani lahko 4 do 8 dni bedel, ampak že po 24 urah bedenja nastopi živčne motnje, razdražljivost in pešanje spomina.

Ne drži, da se spanja ne da nadomestiti. Tudi mnenje, da je spanec pred polnočjo več vreden kot potem, ni pravilno. — Spanec je spanec. — Mnogi ljudje težijo zaradi nespečnosti! Zvečer

se skušamo izogibati grozljivim filmom, tudi pretežka jedila niso priporočljiva. To-likokrat hočemo pred spanjem rešiti kak življenjski problem in včasih po nepotrebnem preveč razmišljamo in si kratimo noč. Odveč je, da povemo, da je marsikateri problem ponoči videti dosti bolj zapleten in skoraj neresljiv. Dobro vam bo delo, če pred spanjem popijete skodelico kamilice vročega mleka ali se sprehodite po svežem zraku. Z babice so vedele, da topla kopel kaj dobro vpliva na utrujenega človeka, preden leže v posteljo. Dobra, a ne premeška postelja, primerna odeja in svež zrak nam bodo omogočili sladko spanje in koža bo dosti dlje sveža in gladka. ne da bi, delali obrazne maske.

NEOSVETLJEN VOZ PREHITRA VOŽNJA NA CESTI

Oktober 1970, okoli 18.45 ure je Ciril Kolenko iz Nove vasi pri Ptuj vodil po cesti v Novi vasi proti svojemu domu kravio vprego. Vprežno vozilo ni bilo opremljeno na zadnji strani z rdečo lučjo. Zato je trčila s svojim mopedom v zadnji del voza Katica Pintarič in utrpela hudo telesno poškodbo — zlom pogačice. Obdolženec je priznal, da ni imel osvetljene voza in je s tem prekršil določbo ustreznega člena pravilnika o napravah in opremljenosti vozila, ki vozijo po cestah ter o tehničnih pogojih za posamezne naprave na njih. Senat občinskega sodišča v Ptuj ga je kaznoval zaradi hudega kaznivega dejanja zoper splošno varnost na štirih mesece zapore, pogojno za dobo enega leta. Pri odmeri kazni je sodišče šlo kot olajševalno obdolženčvo priznanje, nekaznovanost, skrb za družino in pripravljenost povrniti oškodovanki škodo.

Mirjan Burjan iz Njivere je novembra 1970 okoli 19. ure peljal svoj moped po cesti v Njivereh in je zaradi prehitre vožnje trčil v pešca Zofijo Gerečnik, ki je utrpela pretes močganov in udarnino glave. Na glavni obravnavi je povedal, da je oškodovanko zagledal na približno 10 metrov razdalje ter zaradi prehitre vožnje ni mogel mopea ustaviti, kljub temu, da se ji je izognil v levo in je v njo trčil. Na glavni obravnavi je sodišče ugotovilo, da je obdolženec kršil določbo čl. 25/1 prometnega zakona, ki določa, da mora voznik prilagoditi hitrost vožnje lastnosti in stanju ceste, vidljivosti, vremenskim razmeram in gostosti prometa tako, da lahko ustavi pred vsako oviro, ki jo je v danih razmerah pričakovati. Sodišče ga je zaradi kaz. dejanja ogrožanja javnega prometa obsodilo na 500 din denarne kazni, pri čemer je upoštevalo kot olajševalno, priznanje, obžalovanje, mladost in nekaznovanost

Lili in Bimbo se bojita samo kurentov

Verjetno ni vaščana, ki ne bi poznal lovca, bolje povedano vzgojitelja divjadi Maksa Bračiča iz Trčca v bližini Ptuj. Na njegovem, z žično mrežo ograjenem dvorišču se že skoraj pet let sprehajata dva člana srnine družine, ki sta pravzaprav povsem udomačena, če ne štejemo njunih posebnih navad, tistih, ki jih imata od rojstva, pa tudi tistih, ki sta se jih »naučila« v ujetništvu, kjer se kljub ograjenemu prostoru počutita mnogo bolje kot njuni sovrstniki v naravi, ki se prosto sprehajajo po gozdovih ter iz dneva v dan sproti sami skrbijo za svoj obstoj.

Proti večeru, ko sem odprl vrata nad vorišče Bračičevih, se mi je kot v nekakšen »pozdrav« približala boljša polovica, ki so jo krstili za Lilo ter mi povohala ponujeno roko — žal prazno. Tedaj še pač nisem vedel, da sta oba s »sojetnikom« Bimbom strastna ljubitelja bonbončkov. Ne odrečeta pa se tudi čokoladi, keksom in še drugim tovrstnim dobrotam. Njun vzgojitelj mi je dejal, da pri hrani nista preveč izbirljiva ter jima tekne tudi povrtnina in seno. S tem pač sama uravnava, da je njun jedilnik čimbolj pester, da pač prejmeta vse kalorije in še seveda znatno več, ker sem pač sklepal po tem, da sta oba dobro rejena. Samica pričakuje tudi naraščaj.

Pri hiši imajo tudi psa terierja, ter muco, za katero ime pa sem pozabil vprašati, ki na so, lahko bi dejali, kar nerazdružljivi prijatelji. Z muco srnjakov par skupaj prespi sleherni noč in baje zato tudi v hladnih zimskih nočeh ni nobenemu premrzlo.

Nekaj časa se je na dvorišču sprehajal tudi srnjakek Piko, katerega pa je vzgojitelj podaril ptujskemu zoološkemu vrtu, ker je nekakšen ljubljeneč šolarjev. Upamo, da ga ne bo doletela enaka usoda kot pred časom njegovih sovrstnikov, ki jih je neke noči poklal pes klatež. O tem smo v Tedniku tedaj poročali.

Tu sem na dvorišču, zopet v posebni obori zagledal tudi zlatega fazana. Njegovo zlato perje je še neprimerno lepše kot tistih navadnih fazanov, katerih trofeje krasi jo domove slehernega člana zelene bratovščine. Zanimivo je opazovati tega ptiča, kako se ponosno spreha v zanj določenem prostoru, ki kot prav razkazuje svojo zlato obleko. Tudi on se dosti ne zmeni za nasli lajež, drugače pa bi seveda bilo, če bi bil v naravi, bi se prav gotovo dvignil, ko bi zaslišal pasje lajanje nake v daljavi.

Morda velja omeniti, da se tudi lovski pes, ko ga spusti gospodar v lovišče, vede v gozdu, ko naleti na srne, drugače kot njegovi vrstniki. Ko namreč zagleda srno ali srnjaka, obstane ter prične mahati z repom v nekakšen pozdrav. Pes pač ne more razumeti, da so v gozdu druge srne in ne tiste, ki jih vsak dan od jutra do noči opazuje na domačem dvorišču.

In ko že pišemo o srnah, naj omenimo, da so pri Bračičevih že pred dvema letoma dobili mlad srnin naraščaj, ki pa je v nesrečnem naključju poginil in sedaj prepiran krasi lovčevu sprejemno sobo. Ker je bil za mojim hrbtom, sem ga zagledal šele, ko mi ga je Bračič pokazal, oziroma o njem pripovedoval. Upati je, da bodo pri drugem rojstvu srnjinega rodu imeli več sreče. To Bračičevim kot ljubiteljem domačih kot divjih živali tudi želimo.

Lovec si skrbno zapisuje ter ima v dobrem spominu vse tiste nenavadne in za divjad značilne »običaje«, zlasti obnašanje divjadi v raznih letnih časih, posebno pa še v času prska, ki traja od maja do septembra. Tedaj je srnjak baje zelo napadalen ter ga morajo imeti posebej zaprtega v zanj ograjenem prostoru, sicer bi lahko napadel in hudo ranil tudi domačine. Vsa ta opažanja bo namreč objavil v lovskem glasilu Lovec.

Zapišimo še, da se udomačena srnjina člana družine ne bojita ljudi, prav tako sta tudi navajena vsakodnevnega ropota avtomobilskih motorjev, le pred kurentom in njegovimi oglušujočimi glasovi zvoncev postaneta malce plaha ter jo urno pobrišeta na varno, tja, kjer v miru in s polnimi želodčki prespi ta noč...

F. H.

Maks Bračič med svojimi srnami

TELEVIZIJSKA BOLEZEN

Televizijski ekran je postal nepogrešljiv spremljevalec naših večerov. Televizija je, medicinsko rečeno, postala pilula, ki pa lahko dokaj neugodno deluje zlasti na najmlajše. V svetu že dolgo poznajo pojem »televizijske živčni otroci«. Gre namreč za to, da tolikšno kopico najrazličnejših vtisov, ki jih posreduje televizija, otroci enostavno ne morejo sprejeti. Strokovnjaki s področja psihologije in psihatrije namreč pravijo, da otroci pred dvajsetim letom starosti niso sposobni razlikovati veliko zunanjih vtisov in realno zaznavati svet, ki jih obdaja. Posebej bi morali vedeti, da otroška fantazija spreminja realni svet okoli v svet sanj. Otroci torej niso sposobni zaznavati nevarnost zunanjega sveta in ločiti dobro od slabega.

Ugotovili so, da živčnost pri otrocih preneha, če jih postopno odvrčamo od gledanja televizijskega programa. Ugotovili so tudi, da se

apetit pri otrocih zmanjšuje in da slabše spijo. Tudi ta pojav preneha, če otroci ob večerih ne gledajo televizije.

Pri vsem tem pa gre še za nekaj drugega. Trepetajoča svetloba ekrana namreč povzroča živčne motnje. Izkušnje kažejo, da moramo upoštevati nekaj zelo koristnih nasvetov. Predvsem je izredno važna oddaljenost gledalca od televizijskega ekrana. Otroke moramo odstraniti iz neposredne bližine. Pravilna oddaljenost je 6-kratna oziroma 8-kratna razdalja višine ekrana.

Naše televizijske postaje zaključujejo otroške oddaje pred osmo uro zvečer, kar ustreza priporočilom strokovnjakov. Otroci po osmi uri naj ne bi bili pred ekranom. Seveda velja to predvsem za otroke do šestih let, ki naj sploh ne bi gledali televizije. Tako namreč svetuje medicina, a to verjetno tudi ni neprejemljivo, zlasti ne, ker naj bi bili starši tisti, ki bi oblikovali navade najmlajših.

SOFOKLEJEVA ANTIGONA V PTUJSKEM GLEDALIŠČU

Dijaki ptujske gimnazije »D. I. vedra«, člani dramskega krožka, ki ga vodi režiser Peter Malec, so v zadnjih vročinskih pripravah za uprizoritev Sofoklejeve tragedije »Antigona«. Uprizoritev te umetnine, ki je eno največjih in najdovršenejših del tragične umetnosti vseh časov in ki je zaradi svojega poudarka humanitete blizu tudi

današnjemu človeku, utesen bitji za Ptuj novost in velika zanimivost. V igri nastopa okrog 20 mladih, nadobudnih igralcev. Premiera bo v četrtek, 4. marca 1971 ob 19.30 uri.

Ptujske ljubitelje gledališke umetnosti opozarjamo na to zanimivo uprizoritev, ki jo je z dijaki pripravil režiser Peter Malec.

Runo je bil mrtev poleg pomorjenih lisic

Nobena skrivnost ni jeza gospodinj nad lisicami, ki poseben na podeželju predvsem na samotnih kmetijah, kjer nimajo psa čuvaja, rade redčijo perutnino v kokošnjakih.

Zato se tudi lovci radi napotijo v gozdove z namenom, da bi kje zasledili kakšno zvltorepko, da bi jo pokončali. Lisice pa ni lahko upleniti, še posebno, ker si izkoplje v zemljo globoke rove, kjer preživi večino dneva. Le ponoči se odpravi na sprehod po lovišču. Lovi tako dolgo, da nekaj upleni, če ne drugega, kakšno kokoš.

Naslednjo zgodbo mi je pred dnevi pripovedoval Friderik Modic, upokojenec iz Vidma, sicer pa strasten lovec in za nameček še ribič. Maja 1969. leta se je napotil v lovski revir nad Vidmom z namenom, da bi kje staknil kakšen lisičji brlog. Od začetka ni kazalo, da bo uspel. Že se je vračal proti domu, ko je v gozdu Franca Purga v Dravinjskem vrhu postal njegov štirinožni lovski spremljevalec nemiren. Lovec mu je sledil in že sta se znašla pri svežih lisičjih rovih.

Jazbečar Runo se je brž zaletel v lisičje podzemne hodnike, lovec Modic pa se je pripravil na strel, če bi slučajno kje drugje izskočila kakšna lisica. To se ni zgodilo, slišati je bilo samo pasje lajež in cviljenje neke globoke pod zemljo. Po kakih dveh urah pa je vse utihnilo in lovec je samo še čakal, da se bo njegov pes vrnil iz rova. Ker se to ni zgodilo, si je lovec polskal pomoč in primerno orodje in pričel se kopati proti mestu, kjer je prej slišalo pasje cviljenje.

Globoke pod zemljo so zagledali žalosten prizor. Pes Runo je bil mrtev, v zobeh pa je držal svoj zadnji plen, umorjeno lisico, ki prav tako ni kazala znakov življenja. V bližini pa so bile še tri

mrte lisice. Mrtvega psa so pregledali, vendar na njem niso našli poškodb, zato menijo, da se je pes v boju z lisicami toliko upehal, da se mu je od prevelikega napora za vedno ustavilo srce...

F. H.

GORIŠNICA

28. februarja ameriški film BITKA PRI SAN SEBASTIANU.

LJUTOMER

27. in 28. februarja ameriški film DVOBOJ NA PACIFIKU.

ORMOŽ

27. februarja ameriški film ZADNJI VLAK IZ KATANGA; 28. februarja nemški film VRATA S SEDMIMI KLJUČAVNICAMI.

PTUJ

25. februarja it.-šp. film SKRIVNOST BENGALSKE DŽUNGLE; 26. in 27. februarja ameriški film SMRTONOSNI STRELI NA BROADWAYU.

SLOVENSKA BISTRICA

25. februarja francoski film PRVA IZKUŠNJA; 26. 27. in 28. februarja francoski film EN MOSKI in ENA ZENSKA.

TOMAŽ PRI ORMOŽU

28. februarja ameriški film RAJ NA HAVAJSKI NAČIN.

VELIKA NEDELJA

27. februarja nemški film VRATA S SEDMIMI KLJUČAVNICAMI; 28. februarja ameriški film ZADNJI VLAK IZ KATANGA.

ZAVRČ

28. februarja ameriško-angleški film KARTUM.

Motnje krvnega obtoka v nogah - bolezen našega časa

(nadaljevanje in konec)

V največjem številu je nastanek krčnih žil povezan z naslednjimi činitelji:

1. Določena nagnjenost razvoja krčnih žil je že prirojena. V nekaterih družinah se pojavljajo krčice pogosteje kot v drugih. V enem primeru gre za razvojne napake v ožilju, njih zgradbi, razvejenosti v drugem pa za splošno slabost tistega gradiva v žilnih stenah, ki je odločilno za elastičnost in odpornost. V tretjem gre za povzročeno teh dveh med seboj ali teh še z drugimi.

2. Pridobljene motnje v obtoku, ki jih ni malo skozi vse življenje: med temi so posebno pomembne vse tiste, ki na določen način ovirajo odtok, zaradi pritiska na žile, kot je to v nosečnosti, pri razvoju neke bule v mali medenici ali v trebuhu, zaradi močnega podvezovanja okončine, zarastline v okoliščini itd. Posebno so pomembne okvare ožilja samega, na primer poškodbe, vnetja, različne spremembe pod vplivom hormonov, prehrane itd. Večina teh namreč okvari zaklopke, ki potem ne zadržujejo krvi, ampak ta prosto pada navzdol. Prezreti ne smemo niti tistih motenj in okvar, ki nasploh ovirajo ali teščejo obtok, kot so močnejše ploska stopala, posledice poškodb, na primer zlomov goleni, večjih brazgotin po ranitvah in končno način življenja ter poklice. V najrazličnejših in najbolj pisanih kombinacijah teh in drugih dejavnikov prihaja vedno do podobne slike. Kri ne odteka več normalno iz prizadetega področja, kopiči se v posameznih predelih in pritiska od znotraj na žile. Ker so te manj odporne, se počasi širijo. Ko so se razširile, so zaklopke, če so še sploh ohranjene, še bolj odmaknjene in slabše opravljajo svojo funkcijo, zato je odtok slabši, stene se čedalje močnejše trijo. Tako nastanejo različne oblikovane razširitve žil: enkrat na daljšem odseku, tretjič kot drobna mreža itd. Prizadete pa so lahko vene na površini ali v globini. Na temu opozorjamo, so seveda površne krčice bolj dostopne, pa tudi pogostejše so. V začetku razvoja bolezenskih sprememb ni posebnih težav. Pojavijo se v glavnem čez dan, zaradi pokončne države. Noga zateče, čez noč pa zopet splahni. Pojavi se hitrejša utrujenost, napetost v stopalu in v goleni. Žile čedalje bolj nabrekajo. K temu se pridružijo krči. Ko bolezen enkrat začne svojo pot, lo skoraj nezadržno nadaljuje, če se le ne poseže vmes. Žile se čedalje močnejše širijo in zajemajo tudi prej ne-

prizadete dele, prehrana goleni, stopala ali cele spodnje okončine je čedalje slabša. To se kaže tudi na koži kot zadebelitev, drobne krvavitve, sprememba v barvi, povrhnjo vnetje — t. im. goleni ekcem. Pogosto se pojavi vnetje še na žilah, neke vrste sesedanje in zlepljanje krvi na vnetnem predelu — tromboflebitis, ki zna biti huda komplikacija krčnih žil. Na nekaterih mestih krčice toliko izbuhnjene navzven, da iz njih začne krvaveti, pridružijo se spremembe na ostalih tkivih, a v končni fazi sledi najneprimernejša posledica — razvoj golenje razjede.

Obolenje je mogoče pri večini oseb zadržati v razvoju bolezenske slike, omiliti težave in vsekakor preprečiti poznejše nevšečnosti in komplikacije. Osnovno pa je zavesti se, da iz majhnih nastanejo velike krčne žile in iz lažjih hudi znaki, ker bolezen, če jo ne začnemo zdraviti, nenehno napreduje. Poleg tega mora biti vsak bolnik pripravljen na sodelovanje pri zdravljenju, ki traja domala vse življenje od prvih težav naprej, s krajšimi ali daljšimi presledki brez vsakih motenj. To nedvomno terja veliko potrpežljivost od zdravnika, še več pa od bolnika.

Zdravljenje in preprečevanje posledic mora upoštevati vse tiste dejavnike, ki na svoj način vplivajo na nastanek krčnih žil. Ker na prirojene slabosti ne moremo vplivati v zadostni meri, se usmerimo na tiste, ki so nam dostopne. Zdrav način življenja ob zadostnem telesnem gibanju, gojenje športov, pravilno razporejeni in dobro izkoriščeni počitki, posebno v poklicih, ki terjajo daljšo stoj, v nosečnosti itd., pomagajo preprečevati prezgodnje nastajanje krčic. Zdravljenje začnemo čimprej in ga usmerjamo zoper vse dejavnike, ki so nam dostopni. Uporabnih metod je več; jemanje zdravil, zdravljenje v injekcijah ali operacijo, oziroma kombinacijo več metod hkrati. Težko je dati prednost neki od teh, kajti vsaka ima prednost v nekaterih in slabost v drugih primerih. Prepustimo, da o teh odloča zdravnik, bolnik pa naj sledi in izvaja njegove napotke. Od bolnika se terja, da prihaja redno na kontrole, nosi elastične povoje, ki jih snema le ponoči, a nogo povija natanko tako kot mu je naročeno. Večkrat je potrebno, da bolnik dobi tudi vložke za ploska stopala, oz. izvaja ortopedske vaje za krepitev stopalnega oboka, izgubi kakšno kilo v telesni teži, ter se

izogiba vsega, kar bi sicer oviralo krvni obtok. Nekateri bolniki obupajo v času zdravljenja, ne zavedajoč se posledic, katerim gredo nasproti. Uspehi zdravljenja pa ne izostanejo, če se le začne dovolj zgodaj in je dovolj dolgo.

Zdravljenje motenj obtoka v spodnjih okončinah je, kot je rečeno, zelo različno. V zadnjem času se je razvil nov način zdravljenja z različnimi preparati, ki jih pacient zaužije ali uporablja lokalno in ki posegajo v področje mikrocirkulacije. Ti preparati uspešno preprečujejo posledice, ki nastanejo zaradi motenj krvnega obtoka v spodnjih okončinah. Tako so znani preparati dvilega kostanja, ki vplivajo na kapilarno steno tako, da zvišujejo kapilarno rezistenco in zmanjšujejo prepustnost kapilar. Dobre uspehe zdravljenja so tudi registrirali pri t. i. kombinirani terapiji. Najboljše so se pokazale kombinacije preparata, ki vsebuje razen tonizirajočih, vasoprotektivnih substanc še komponente, ki stimulirajo odtok in take, ki imajo protivnetno delovanje.

Pri zdravljenju varikoznega simptomnega kompleksa naj bo načelo pacienta, da čimprej začne z operacijo, čimprej začne s terapijo.

Zdravljenje takih bolnikov mora biti dobro organizirano in zahteva od zdravnika, in posebej od pacienta, popolno sodelovanje, seveda če želimo nekaj doseči. Posebej je važno poudariti zgodnje triažiranje in odkrivanje takih bolnikov, pri katerih so spremembe šele na začetku. Takoj je treba začeti z zdravljenjem in z ukrepi, ki naj preprečijo napredovanje bolezni.

Sistematični pregledi delavcev v industriji bi morali biti redni, osebe, ki so ogrožene, pa bi bilo treba pravčasno poklicno preorientirati, kar pomeni za delovno skupnost in prizadetega veliko korist.

Razumljivo je, da je v vseh primerih boleznijo oziroma motenj obtoka v spodnjih okončinah potreben zdravniški pregled in spoštovanje zdravniških navodil, ker je samo zdravnik pristojen za reševanje tega problema.

Zamotana, zelo heterogena in še vedno ne raziskana področja prevarkoznega in varikoznega sindroma so problemi, ki jih vse bolj raziskujejo: proučevanje tega medicinskega, hkrati pa tudi socialno-ekonomskega problema današnjega časa terja po vsem civiliziranem svetu ne samo vztrajno in sistematično delo strokovnjakov medicincev, temveč tudi aktiv-

no sodelovanje bolnika.

V takšni načrtno delo je predvsem vključen vsak zdravnik. Poznanje zgradbe ven in normalnega venskega krvnega obtoka zlasti v spodnjih okončinah je temeljno znanje, ki omogoča zdravniku, da prodre globlje v pro-

blematiko vzroka in nastanka teh sicer krčnih stanj. Tedaj začetek zdravljenja ni težak, ker terja manj časa, daje pa kvalitetnejšo obdelavo bolnika in končno v večini primerov zelo dobre uspehe zdravljenja.

Dr. D. L.

ZA RAZŠIRITEV KAPACITET POČITNIŠKEGA DOMA TGA

Delovna skupnost tovarne glinice in aluminija v Kričevnem ima počitniški dom v Kričevnici in člani kolektiva pretežno preživijo svoj letni oddih v tem domu. To velja predvsem za meseca julij in avgust, ko so kapacitete doma popolnoma izkoriščene in celo premajhne, da bi lahko sprejeli vse, ki želijo letovati v teh dveh mesecih, kajti to sta meseca, ko imajo šolarji počitnice in tako lahko letuje skupno cela družina. Tako nastaja potreba, da podjetje v tem času najema ležišča pri privatnikih, da bi lahko zadovoljilo potrebe in želje članov kolektiva. Glede na to je prišlo do predloga, da bi morda kazalo razširiti kapacitete doma v Kričevnici z nadzidavo vile »LADA« oziroma »ALUMINIJA«. O tem predlogu je pred dnevi razprav-

ljal tudi odbor za družbeni standard, ki je ugotovil, da bi po nekaterih predlogih iz Kričevnice morda bila možna nadzidava »ALUMINIJA«, vendar je to bilo le mnenje urbanistov, medtem ko o tem morajo spregovoriti še drugi forumi. Zato je odbor sklenil naročiti idejni osnutek projekta za tako nadzidavo s predračunom del, da se bo videlo, ali obstajajo takšne možnosti. V pozitivnem primeru bi se razširile kapacitete doma v Kričevnici za toliko ležišč, kolikor jih sedaj najema podjetje pri privatnikih ali morda celo za nekaj več. Čeprav je taka nadzidava z določenimi stroški, bi bila takšna rešitev pozitivna. Predvsem bi ustregla članom delovnega kolektiva, ki želijo letovati skupaj s svojimi družinskimi člani.

M. F.

Otroku dajmo dobro igračo!

Igrače, ki jih otrok ima, ne vrednotimo po tem, koliko smo odšteli zanje, pač pa, koliko so primerne otrokovi starostni stopnji, koliko ga usposobljajo k igranju, koliko mu dajo možnosti za raznovrstne igre.

S tem pa, ko smo izbrali dobro igračo, naše sodelovanje in skrb za igro nista končana. Igrače namreč ne izbiramo po merilu: kupili bomo, da bo vsaj nekaj časa mir pred njim. Kajti, če imamo otroke, moramo živeti zanje in z njimi.

Vsaka nova igrača otroka za nekaj časa zaposli, da se sam ukvarja z njo, da se vživlja v vloge, ki mu jih igrača narekuje: je šofer, ker ima avto, je mamica, ker ima voziček in punčko, gre v trgovino, ker ima torbico. Trajnjejšo in večjo vrednost pa bo dala igrača naše sodelovanje. V igro z novo igračo se vključimo po lastni presoji, ali takoj, ko je nova, ali pa kasneje, ko se zdi, da je igra enolična, da interes za novo igračo popušča.

Razne študije, ki govore o pomenu igre za razvoj miselnih sposobnosti, za oblikovanje in poglobljanje čustvovanja otrok, dokazujejo važnost igranja odraslih z otrokom. Ne vsiljevanje, temveč spontano spodbujanje k pravilnemu ravnanju z igračkami.

k novim možnostim uporabe, tako, da ni zavrti otrokova domišljija.

Da ohranimo veselje in da razvijamo pravilen odnos do igrač, moramo igrače tudi vzdrževati. Najbolje je, da to opravimo sproti in če so pogoji zato, skupaj z otrokom. Umijemo in operemo lutke, zalepimo in obnovimo škatle za kocke, popravimo kolesa na avtomobilih, pridržimo ročko na košarici in podobno.

Kadar opazimo, da se je otrok igrače naveličal, kljub temu, da smo jo skrbno izbrali, da je bila malčku dolgo v veselje, kljub temu, da smo tudi odrasli posvetili nekaj časa igranju, takrat je najbolje, da jo urejeno za nekaj časa skrijemo. Čez mesec ali več jo spet pokažemo, potem pa bomo videli, ali bo igračka spet med tistimi, s katerimi si bo malček bogatil igro, ali pa bo obležala zapuščena na tleh. Če bo obležala druga možnost, bo to skoraj gotovo znak, da sta leseni konjiček ali plastična račka, ki piska, postala »premajhna« in je najbolje, da ju spravimo za mlajšega brata ali sestrice ali pa razveselimo mlajše sosedove otroke.

Otroška ljubosumnost

Kadar večji otrok manjšega udari, se mati nad tem zgraža in reče večjemu otroku, naj ga bo sram. Tako ravnanje je čisto naravno, ni pa dobro, in sicer iz dveh vzrokov. Večji otrok sovraži manjšega zato, ker se boji, da bo odslej naprej samo ta deležen vse materine ljubezni. Če mati večjemu otroku zdaj naravnost zagrozi, da ga ne bo več imela rada, ker je ljubosumen, ga začne le še bolj skrbeti in postane zato le še bolj krut. Če se vrh tega sramuje svojih čustev, skriva svojo ljubosumnost. Če pa mora otrok svojo ljubosumnost neprenehoma zatajevati, naredi ta njegovi duševnosti več škode in traja dlje, kot če jo lahko odkrito pokaže.

Mati mora narediti troje: mlajšega otroka mora zaščititi, večjemu mora pokazati, da mu ne bo dovolila, da bi z dejanji dajal duška svojim nelepim čustvom, obenem pa ga ima še zmerom rada. Kadar vidi, da se večji otrok z mračnim obrazom bliža manjšemu, mora steti k njemu, ga zgrabiti za roko in mu odločno povedati, da mora pustiti mlajšega pri miru. Tu pa tam naj mati večjega otroka objame in mu reče: »Vem kako ti je včasih pri srcu; želiš si, da bi imela mamica samo tebe, da bi se lahko ukvarjala samo s teboj. Ampak nič ne skrbi, mamica te nima zaradi tvoje sestrice nič manj rada.« Če bo otrok sprevidel, da se je mati sprijaznila z njegovimi sovražnimi čustvi (ne pa tudi z dejanji!) in da ga ima kljub temu rada, bo to zanj najboljši dokaz, da so njegove skrbi odveč.

Cisto naravno je, da bo mati razkačena in jezna ter da bo otroka najbrž oštela, če ji bo po sobi natrosil pepel. Ampak če se bo zavedala, da je storil to iz skrajnega obupa in bridkosti, ga bo pozneje najbrž poskušala potolažiti, obenem pa se bo poskušala spomniti, s katerim svojim dejanjem ga je pritrjala na rob obupa.

Tisti otrok, ki postane od ljubosumnosti žalosten, je po naravi bolj tankočuten kot tisti, ki daje duška svojim čustvom z nasilnostjo, in potrebuje zato več ljubezni, tolažbe in stika z materjo. Če si ne upa naravnost pokazati, kaj ga teži, mu včasih zelo odleže, če mu mati razumevalno reče: »Vem, da si včasih hudi na brata in tudi name, ker se z njim ukvarjam.«

Če zapira otrok svojo ljubosumnost vase in je zato ali čisto potrt ali pa prezaposlen z mlajšim bratcem oziroma sestrico, se je vredno posvetovati z otroškim psihiatrom. Če se pokaže ljubosumnost šele potem, ko je mlajši otrok že tolikšen, da začne večjemu jemati igrače, je po navadi zelo koristno, da dobi večji otrok svojo sobo in s tem pribežališče, kamor se lahko zateče sam in kamor lahko varno spravlja svoje igrače. Če posebna soba ne prihaja v poštev, naj mu naredi oče ali mizar veliko skrinjo ali omaro s ključavnico. V omaro bo otrok hranil svoje igrače, obenem pa se mu bo zdelo, da ga imajo že za zelo velikega, ko ima čisto pra-

vo ključavnico, v žepu pa pravi ključ kot odrasli.

Ali bi bilo treba večjemu otroku prigovarjati, naj deli svoje igrače z mlajšim, ali ga

USPEHI, KI NAVDUŠUJEJO

Le teden dni je minilo, ko smo zabeležili velik uspeh judoistov bistrskega Impola na prvenstvu Slovenije za pionirje in mladince. Ljubljana pa je bila v soboto in nedeljo prizorišče ponovnega uspeha, to pot na državnem prvenstvu. V Slovensko Bistrico so romali kar trije naslovi prvakov Jugoslavije. Tako kot na slovenskem prvenstvu, sta bila uspešna pionirja Fratrik in Leskovar, prvak države pa je v težki kategoriji med starejšimi mladinci postal tudi Dragič. Uspehov pa s tem še ni konec. Mlajši mladinec Firer je osvojil drugo mesto, v isti konkurenci je bil Berdnik tretji, med starejšimi mladinci pa tudi letos Prelogu ni uspelo seči po najvišjem naslovu. Osvojil je tretje mesto, kar pa je prav gotovo še vedno lep rezultat.

Vseh šest udeležencev državnega prvenstva iz Slovenske Bistrice se je torej uvrstilo v zaključno tekmovalje in tako prispevalo k izdatni premoči slovenskih judoistov nad vrstniki iz drugih republik.

Fratrik je v kategoriji pi-

k temu celo prisilili? Siliti ga k temu ne smete! Predlog, naj da mlajšemu otroku igrače, ki je sam zanje že prevelik, mu včasih zelo ugaja in prebuja v njem darežljivost. Sicer pa mora resnična darežljivost prihajati iz človeka samega, iz tega pa lahko pride samo, če ima človek občutek, da je varen in da ga imajo radi. Če otroka, ki je negotov in sebičen, silimo, da deli svojo lastnino z drugimi, postane le še bolj negotov in sebičen.

onirjev do 46 kilogramov v finalu premagal Ljubljancana Wagnerja, Leskovar v kategoriji nad 70 kilogramov prav tako Ljubljancana Petriča, Firer je v lahki kategoriji med mlajšimi mladinci izgubil finalno srečanje z Mrkoš (Mladost Zagreb), čeprav ga je premagal že v prvem kolu.

Prelog se je v poltežki kategoriji v polfinalu pomeril s starim znancom Vukotičem iz Beograda, ki je še enkrat dokazal, da je boljši od Bistrščana. Najboljši izmed vseh Impolovih judoistov pa je bil Dragič, ki si je prislužil naslov prvaka Jugoslavije v najtežji kategoriji. Vse nasprotnike je premagal v sijajnem slogu, finalno srečanje pa je zmagal potem, ko so sodniki diskvalificirali Ljubljancana Roglja.

Zvezni kapetan Jože Skrabba je po prvenstvu sestavil tudi listo kandidatov za državno reprezentanco, med izbranci pa je tudi mlajši mladinec Firer in postal tako četrti judoist Impola, ki ima priložnost nastopiti v izbrani vrsti Jugoslavije.

D. Utenkar

KOLONIJA V BIOGRADU – ZA KOGA?

Menda se vsi strinjamo s tem, da je otroška kolonija v počitniškem domu v Biogradu na morju namenjena predvsem tistim otrokom iz pujske občine, ki si ne morejo privoščiti dražjega letovanja skupaj s starši kjerkoli ob naši obali.

Čeravno cena desetdnevnega bivanja v koloniji ni majhna (v lanskem letu je znašala 300 din, letos pa bo znatno višja), je treba najti rešitev za tiste, ki tega ne zmorejo plačati.

Z nekaj sredstvi razpolaga socialni center, ki deli dotacije občinske skupščine in bi lahko regresirala penzijo tistim otrokom, ki so zaradi šibkega zdravja takega letovanja nujno potrebni, njihovi starši pa jim tega ne morejo privoščiti. Tu mislim predvsem na otroke iz Haloz in Slovenskih goric.

O teh problemih bi se bilo potrebno pogovoriti z učitelji iz teh krajev, ki najbolj poznajo razmere svojih učencev. Ti bi lahko dajali priporočila socialnemu centru, obenem pa bi vplivali tudi na starše, ker nekateri raje svoje otroke med počitnicami zaposlijo in jim je

takoj na jeziku izgovor, češ, saj tudi mi nismo nikamor hodili, itd. Učitelji bi v dogovoru s starši lahko učence celo kategorizirali v skupine po višini zneskov, ki so jih starši zmožni sami prispevati. Vse priznanje počitniškega domu v Biogradu, da si prizadeva ostvariti namen, za katerega je bil ustanovljen in se ni čisto skomericaliziral s privabljanjem počitniških gostov.

V. T.

POPRAVKI TISKOVNIH NAPAK V ČLANKU IMENA NOVIH PTUJSKIH ULIC

1. V št. 5 TEDNIKA z dne 4. 2. 1971 beri MARKO STRELEC-GROM in ne FRANC, kakor je natisnato!

2. V št. 6 TEDNIKA z dne 11. 2. 1971 beri ZG. PRISTAVA in ne ZG. POLSKAVA, kakor je pomotoma natisnato pri podatkih o IVANU PETROVIČU-STANETU s Hajdine.

Tovarišica Ivanka Strelec iz Maribora, zgoraj je pojasnilo na vaše vprašanje.

DVAKRAT ISTI VLOMILEC V SREDIŠČU

V soboto, 13. t.m., je Cvetko Kovačič z Grab pri Središču ob Dravi, zaposlen v podjetju SLOG Maribor, delovna enota »Mizarstvo« Središče ob Dravi, ki je po vsej verjetnosti imel sodelavca Z. H. iz Središča, vlomil v sindikalno blagajno svoje delovne organizacije v Središču in odnesel 160 tisoč starih dinarjev.

Sindikalna podružnica delovne organizacije »Mizarstvo« ima svoj manjši bife, kjer delavci lahko kupijo pijske. Izkupiček so shranjevali v majhni leseni škatlici, to pa so zaklepali v večjo leseno omaro.

Kovačič je bil v SLOGU zaposlen šele tri mesece. V tem času pa si je ogledal položaj in napravil načrt.

Omenjenega dne je s svojim prijateljem Horvatom popival v gostilni. Nato je odšel in ob 22.30 vlomil okno mizarške delavnice ter s pljo za les odtrgal zadnjo steno lesene omare, v kateri je bila škatlica z denarjem. Polovico denarja je pozneje dal tovarišu, ki ga je čakal v gostilni, škatlico pa je zakopal pri železniški progi na Savorjevi njivi. Po dejanju

sta še isti večer odšla kovec, pozneje v Ljubljano se nazadnje pripeljal taksijem domov.

Miličniki so morali vsaj trdo delati, da so storili sledili.

Kovačič je v treh dneh nar porabil in ker mu ni bilo dovolj, je v 16. t.m., ob 21.30 vlomil v središko samoposl

trgovino trgovskega podjetja »Zarja« Ormož. Z ope razbil šipo in se splaval prodajalno. Tu ni iskarnarja, dodobra pa se je jedel in napil ter se oskrbeti še za naslednji

Za nekaj časa bi bil verjetno dober (za njegovo ne bi v tem času prišel mo miličnik Anton Najprej je opazil nekolično senco, ko pa je p dal bolje je videl, da lico stoji človek. Tako tem je opazil tudi r šipo. Miličnik je vlomil nekaj časa opazoval, ne je poklical ven in ga prijel.

Oba »kriminalna dogodek sta Središčane in okol zelo razburila, še posebej ker so takšni dogodki pogostejši.

Koristni nasveti

● Cebulo lupimo pod tekočo vodo, pa se ne bomo solzili.

● Prerezana čebula se ne posuši, če načeto stran položimo na sol, toda samo na porcelanastem krožniku. Čebula pa ne sme biti olupljena.

● Pijačo hitro ohladimo, če nimamo hladilnika, tako da steklenico zavijemo v mokro krpo in jo postavimo na preprih.

● Če se jed v emajlirani posodi prismoči, jo čistimo tako, da vanjo nalijemo vročo močno milnico in nekaj časa pustimo.

● Bel fižol kuhamo takole: prvič ga prekuhamo in odstavimo pokritega za eno uro. Nato vodo odlijemo in fižol znova zalijemo z vrelo vodo. Šele sedaj ga skuhamo do mehkega.

● Glinasta posoda bo trajnejša, če jo od zunaj tanko namažemo z mizarjskim klemjem. Brž ko se klem posuši, pa jo premažemo še z lanenim oljem.

● Pečenka bo sočnejša in bo imela lepšo barvo, če jo boste položili v vročo pečico in jo zapekli tako, da jo obrate na vse strani. Skorja, ki se bo zapekla, bo preprečila, da bi iz pečenke stekel sok.

● Zlate izdelke je treba negovati in čistiti. Najboljše sredstvo za to je blaga milnica.

● Umazan dežnik očistimo šele potem, ko se je posušil. Če umazanije ne moremo

skrtačiti, se je lotimo z neno krpo, namočeno v topino vode s kisom.

● Steklenice za mleko kozarce od jogurta očistimo tako, ko smo jih praznili, s hladno vodo nekaj urah ali naslednjih jih je mnogo teže očistiti.

● Lončnice zalijemo s stano vodo tako, da pri mo vodo ob robu lonč ne z višine po rožah.

Tatvina mopeda

Na karnevalsko noč 21. februarja, so bile na močju Ptuj štiri pronesreče z materialno škodo vendar brez telesnih škodb. Obenem je bila s tatvina mopeda-avtom na železniški postaji v ju, last Martina Slame iz Zabovca 88, vendar s ca delavci postaje milke niso razkrinkali.

Nesreča ne počiva

Zadnje dni so se zdravi se še zdravilo v pujski nišnici naslednji ponesre

Ana Koje, Zgornja Pri Antonija Kovačič, Obre Milena Sagadin, Mihovec Stanko Gojčič, Spodnja B na; Iztok Šoštarčič, Dubrav Marija Keisesberger, Ge vas 28; Marjeta Fekonja, ci 42; Mihael Anžel, Ha 2; Nada Kamenšek, Grdin Franc Pulko, Rogoznica Ivan Zunkovič, Slovenja Avgust Vidovič, Velika V ca 67; Alojz Rizman, Mi pri Ormožu; Marija Maj vič, Cirkulane 2; Ivan Č Zamušani 88; Franc F Stuki 11 A; Alojzija Tr Cven 39; Ludvik Debeljak ja 1; Franc Zamut, Po 78; Anton Fras, Ločki v F.

REZERVIRANO ZA LUJZEKA

pozdravljene gospe no gospod-
je, tavarisice no tavarisi, po-
srečeni tsi, ki v prieksi ali pa
keri koli drugi šprohi prekljate
bukodnevne krize no težave.

Ne smete mi zameriti, če mo-
gnes tak malo sen pa to pisa, saj
me je tota korantija tak zmešala
no zmontrala, ke prafzaprav ve-
se ven, na ker strani se me go-
va drži. Ke ste bili v nedelo na
pujski korantiji? Ježeš, kejkjo je
bilo civilnih no maskiranih ko-
rantof! Jas tejkjo ljudi sploh še
nikol nesen vida. Jas van rečen,
te pa je bilo huje kak gdo smo se
med vojno z Nemci tukli. Neke
se je gučalo no po cajngah pi-
salo, ke blo je v nedelo na Ptu-
j tak okoli 35 taužnt civilnih no
maskiranih korantof, ki so pri-
šli iz fseh kuncof no krajof na-
še bilije domovine pa tudi iz
hrvatske no sosidnje Avstrije.
Saj je lepo, ke se še pridejo Av-
strije k nan malo turizen služit,
te pa je tak tejkjo naših delafcov
pri njih na »delovnen« dopusti.

Vete ke, to pa neje lepo no
praf, ke so se tudi na nedeljski
korantiji tak norca delali z na-
lega bogega dinara. Kon je re-
či že tak 20 procentni invalid,
te pa se go so v nedelo drgoč de-
valvirali. Ena skupina je bogega
dinara celo na križ pribila, pod
križom pa so seveda križof pot-
petili bogi občan. Ena druga
skupina je naredila za dinar na-
probn spomenik no, seveda tudi
proh, v kerem so ble poleg dina-
ra pokopane tudi druge manj
vredne valute. Vidli smo tudi ri-
biče, ki so meli namesto črvov
obesene na trznih dinare — se-
veda, da se razmislo — nove, ki
ne storih. Pjebi, tokih ribicof, ki
z dinari v plovih kuvertah ribe
levijo, je pri nas zoje cajte joko
desti. Joko teresantna bla je tu-
di skupina, ki je priklozala pro-
bleme našega kmetijstva no še
posebno zadružništva. Vidli smo
tudi »jugo-kravos«, ki ma štiri
noge, osem zizekov, glave pa sploh
nema. Joko pametna zadeva, bi
bila tako kravica, ki bi samo
mleko dojlila no ji ne bi trebalo
nič jesti dovati. Se pa še bi van
lhko našteva, saj smo v nedelo
resen lehko vidli fse, ke si je gdo
želel. Med maskami pa je bi-
lo seveda največ tokih, ki so
nele zavolo zmajšaja vrednosti
dinara za 20 procentof boj duge
nose.

Zaj pa van naj še poveen, kak
ma miža z mojo Miceko fašenk
prostavila. Mica mi je kúpila za
godovno ... no fsega pa van re-
ten ne smem povedati. Drgačik
ma se čista dobro mela. Tak
pomalen sma krofe grickala no
jih s tuklo dož zalezala (šmarina
nama je že sfallila). Večer sma
šla malo k sosidovin na potep,
kak sen priša domu, pa resen
prav ne ven. Neke se po vesi
guči, ke me je pre Mica v toli-
ga domu zapelala. Mom pa resen
obro ženo, ki mi pomoga v vsi-
ki nesreči. Kak vena vete, bla je
včraj »pepelnica« no seveda tu-
di post. Mica nama je nekan za-
klenola ostonek mesa, krofe no
prafzaprav fse, ke ma količak
no mastnen žmah. Zavolo toga
sma se malo skregala no »pope-
belila« po keblacah, pa mislin,
ke de te, gdo te vi to šteli, že
drgoč mir no red pri biši. Pri
naši keči je to pač tak, ke nikol
ne veš, iz kerega kota de začelo
grmeti no gdo de nevihta pri-
la ...

No, tejkjo van naj bo o toti ko-
rantiji no fašenk, ostone mi sa-
mo še to, ke van fsen moškin
zaželin za nazaj veselo godovno,
seveda pa želin enoko tudi žen-
skan. Če ste slučajno pri ker
hiki preveč krofov no drugih
pustnih dobrot spekli, te se pri-
poročam, ke mi pošlete kokšni
paketič tatega fašenkovega vese-
lja. Vete, škoda bi bile, če bi
van kaj na nič prišlo, jas no mo-
ja Mica pa bi z veseljem fse po-
jedla ...

Kak pa je kaj drgačik pri va-
ših bišah no vstvih? Pistie mi,
ke se mote. Nevažno je pač tak,
kak se fort naprej najde ke ve-

selega ali pa žalostnega. Seveda
mi žalostnih stvari ne smete pi-
sati. Jas sen, vete, zlo nežne na-
rove pa se začnen prehitro joka-

Ali že veste...?

...da so Nemci že pred Hiti-
lerjem imeli osvajaalne težnje

To je dokazal pruski kanc-
ler Otto von Bismarck. V treh
bliskovitih vojnah je prema-
gal majhno Dansko (1864), Av-
strijo (1866) in Francijo (1870
—1871). Vladaři zavzetih drž-
av so morali priznati vodstvo
Prusije; med obleganjem Pa-
riza so 18. januarja 1871 v zri-
calni dvorani v Versaillesu po-
nudili krono pruskemu kralju
Viljemu I. Tako se je začela
polstoletna nemška hegemoni-
ja na kontinentu. Bismarck se
ni oziral na težnje podjarmlje-
nih narodov. »Železni kanc-
ler« je hotel uveljaviti pri svojih
okupacijskih načrtih barbar-
sko pravilo: vsa pomembnej-
ša vprašanja se morajo reše-
vati z »ognjem in železom«,
(igni et ferro, lat. z ognjem
in mečem).

...kdo je bil Simon Bolivar

Simon Bolivar (1783—1830) je
bil Venezuelec (Juž. Amerika)
in je bil prežet z idejami fran-
coske revolucije. Sanjal je o
druženih državah Južne Ame-
rike na podlagi federativnega
sistema. Po njegovi zaslugi so
se osvobodile južnoameriške
države Ekvador, Kolumbija in
Venezuela izpod španske in
portugalske nadoblasti. To se
mu je posrečilo zato, ker so
španske in portugalske kolo-
nije bile med Napoleonovimi

ta, pa tudi smeh man čista pri
kroji. Fšosik se mi zgodi, ke mi
fši ventil odpovejo, te pa mi po
Mica provi: »Prekleti ded, saj
človik več ne ve, gdo se smeješ
ali kdo se jočeš.« Vete, to je gluh
tak, kak gdo ma una kokšno
konferenco z ženskami iz naše
vesi, te tudi nikol nemren pre-
stimati, gdo laže ali gdo resnico
guči. Fšosik je že tak, ke enkrat
zine no se petkrot zlaže. Jas sen
ji že negda reka, ke de priša v
pekel.

Te pa srečno no se dobro mej-
te. Vaš Lufzek

vojnami odrezane od matičnih
dežel in ker jih je Anglija za-
rad trgovskih teženj tudi iz-
datno podprala. Ta boj za ne-
odvisnost je vodil Bolivar in
tako postal zvezda vodnica na
južnoameriškem nebu revoluc-
cije.

...kdo je bil Falken in Tur-
dentanci

Falkona omenja zgodovina
kot enega največjih upornikov
proti Hanibalu. Falken je bil
po rodu Španec iz plemena
Turdantancev, najbojevitejšega
ljudstva v Spaniji. Ko je
Hanibal vdrl v Spanijo in ob-
legal trdnjavo Sagunt, se je
Falken pridružil s kakimi dvesto
somišljeniki braniteljem.
Ko je čez nekaj mesecev Sa-
gunt padel v Hanibalove roke,
so bili branitelji, kolikor se
jih ni rešilo, neusmiljeno po-
klani in razpeti na križe, ven-
dar je Falken tudi to pot s
svojimi Turdentanci odnesel
zdravo kožo. Začel je napada-
ti Hanibala, pri tem pa je
uporabljal partizanski način
vojskovanja. Bil je vsepovsod,
pikal je kot osa, toda ko mu
je postalo vroče, se je umak-
nil. Zato pa ga zgodovina ome-
nja kot enega najhujših Ha-
nibalovih nasprotnikov, ki je
dorasel njegovi lokavosti in
krutosti in bil »trn v sovraž-
nikovi peti«.

...kdo je bil Nadiršah

Nadiršah ali Nadir Kulija
(1736—1797) je bil ozloglašeni
perzijski razbojnik ali bolje
povedano, poglavar roparske
tolpe. Obenem je sanjal o ve-
liki Perziji in ko je izumrl
zadni zakoniti potomec dinas-
tije Sefidov, so leta 1722 Af-
gani izkoristili nezmožnost
zadnjih vladarjev in zavzeli
in opustošili Ispahan. Nadir je
mobiliziral perzijski narod in
izgnal turška plemena, obenem
pa zavrnil roparska afganska
plemena, ter postal perzijski
šah, ki je obnovil državo v
nekdanjem obsegu. Vladał je
krvoločno in začel podjarmlja-
ti sosednja plemena. Po nje-
goví smrti je zopet zavladala
anarhija in vsakdo, ki je bil
prej prizadet, je sedaj prišel
v Perzijo po svoje.

...kaj je triumvirat

Triumvirat ali »zveza treh
mož« je imel nalogo v starem
Rimu zmanjšati moč rimskega
senata. Menda najbolj znan
triumvirat so tvorili POMPEJ
—CEZAR—KRAS. Oni so si
prav tako zadali nalogo, da
zmanjšajo moč rimskega sena-
ta, vendar so si nazadnje po-
stali nasprotniki in se razšli.
Največja naprotinika sta posta-
la Cezar in Pompej. Nazadnje
je med tema dvema prišlo do
ogorčenega in zagrizenega spo-
pada in Pompej je bil potolčen
v bitki pri Farzalu v Tes-
saliji (leta 48), po kateri je
sam zbežal v Egipt, kjer so
ga dali umoriti oskrbniki mla-
doletnega kralja Ptolomeja
Domicija.

...igrati šah

Danes je postalo igranje ša-
ha vsakdanost in različni ve-
lemojstri te igre kažejo svo-
jo taktično sposobnost ravno
v tej igri. V šahovski igri je
kralj edina figura, ki se lah-
ko premika le za eno polje.
S tem je hotel začetnik šaha
pokazati nekemu indijskemu
kralju, da je v resnici manj
mogočen kot njegovi dvorjani,
ki jih predstavljajo druge ša-
hovske figure. Ker pa je kralj
odgovoren za vse, zadostuje
premagati njegovo figuro in

igra je dobljena. Zato pa vse-
kakor lahko trdimo, da je šah
menda edina »življenjska« igra.
...da bi Sokrat lahko po ob-
sedbi pobegnil

Grški filozof Sokrat je bil
obsojen na smrt zaradi obtož-
be, češ da ni spoštoval zakono-
nov. Njegova usmrtiljev pa je
bila odložena iz obrednih raz-
logov za mesec dni. V tem ča-
su bi bil filozof lahko s po-
močjo svojega učenca in pri-
jatelja Kritioka pobegnil, a je
raje zaključil življenje iz spo-
štovanja do zakonov, čeprav
so ga obtožili, da jih je kršil.

...kaj je »Aristonothos«

Med izkopanimi starogrški-
mi posodami je med najznan-
mivejšimi vaza, ki je dobila
ime »Aristonothos«. Izvira iz
7. stoletja pred našim štetjem,
hranijo pa jo v muzeju v Ri-
mu. Pomembna je posebno za-
to, ker je najstarejša s pod-
pisom umetnika, ki jo je iz-
delal in ker je na njej upo-
dobitev najstarejše pomorske
bitke.

Priredil F. K.

OBVESTILO

Vpisovanje šoloobveznih
otrok letnika 1964 bo v nede-
ljo, 28. februarja 1971, ob 8.
uri (v učilnici št. 8, prtiličje)
v osnovni šoli Tone Znidarič
v Ptuj (bivša Mladika).

Otroci naj pridejo v sprem-
stvu mater ali skrbnikov, ki
naj prinesejo s seboj izpisek
iz rojstne matične knjige in
izkaznico o cepljenju.

Ravnatelj

DOPOLNILO

V sestavku »Solsko leto 1969-
70 v ormoški občini«, ki smo
ga objavili v 7. številki našega
lista je prišlo do izpada nekaj
besed. V šestem odstavku se
prvi stavek pravilno glasi:
»V ormoški občini je na naj-
višji stopnji zaposlenih 55 ali
77,5 odstotkov učiteljev z ne-
ustrezno strokovno izobrazbo.«
Tam manjka torej samo »na
višji stopnji«. S tem napako
popravljamo in dopolnjujemo
stavek.

jr

horoskop horoskop horoskop

OVEN
od 21. marca
do 20. aprila

Le težko priznate, da nimate
prav. Dobro bi bilo, če bi tokrat
popustili. Ne razburjajte se za-
di vsakdanjih malenkosti, ki ni-
so vredne problemov.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

Zapletli se boste v zadevo s
sodiščem. Na vsak način potre-
bujete časa za premislek, naj-
bolje pa bo, če odložite vse po-
membne odločitve za kasneje, ko
bo položaj bolj ugoden.

DVOJČKA
od 21. maja
do 21. junija

Glejte, da se ne boste izneveri-
li velikodušnosti prav sedaj, ko
od vas največ pričakujejo. Od-
reklj vam bodo pomoč zaradi
vaše nadutosti. Bolj bi morali
poziti na svoje zdravje.

RAK
od 21. junija
do 21. julija

Sami ste krivi, če je pri delu
zaspano in nedelavno vzdušje.
Zbudite se iz svoje otopelosti, in
spet se boste lahko veselili nad
uspehi. Pričakuje nekaj novega.

LEV
od 21. julija
do 21. avgusta

Preveč mislite nase in premalo
na druge. Uspeh vam bo zago-
tovljen le v primeru, da spre-
mete ponujeno pomoč. Pobist
bo prešla, ko boste srečali res-
ničnega prijatelja.

DEVICA
od 21. avgusta
do 21. sept.

Dober premislek je že pol u-
speha. Lahko, da boste menjali
službeno mesto, predvsem pa je
važno, da se znebite nepotrebnih
skrbí. Resneje povejte v obraz.

TEHTNICA
od 21. sept.
do 21. oktobra

Premišlujte, zakaj v vašem
življenju ni velikih dogodkov.
Samj se skrivate za zapeček in
redki so primeri, ko z družbo
razpravljate. Vnesite v življenje
več živahnosti.

SKORPIJON
od 21. oktobra
do 21. nov.

V novostalem položaju morate
ohraniti mirno kri. Ožji krog
ste prepričali o pravilnosti vaše-
ga ravnanja, veliko dela pa vas
še čaka. Pot je pravilno začrta-
na.

STRELEC
od 21. nov.
do 21. dec.

Prav ničesar še ni odločenega.
Prvo bitko ste izgubili, zato se
morate za nadaljevanje bolje pri-
praviti. Premislite, če imate v
trditvah zares najbolj prav.

KOZOROG
od 21. dec.
do 21. januarja

Sreča se vam bo nasmehnila
povsem na drugem koncu, kot
ste dolgo pričakovali. Izkazalo se
bo tudi, da ste imeli prav. Po-
zabljate pa na neko malenkost,
ki je odločilna.

VODNAR
od 21. januarja
do 21. februarja

Poklicne tegobe odlično oprav-
ljate. Prava igračka za človeka
vaših sposobnosti. Seveda pa to
še ni vse. Več morate želeči, kaj-
ti škoda bi bilo, da se načrti ne
bi uresničili.

RIBI
od 21. februarja
do 21. marca

Nekatere zahteve boste morali
spremeniti. Nikoli ni dobro za-
htevati preveč. Nasprotnika v ne-
benem primeru ne smete podo-
njevati, kajti lahko vam pripravi
presenečenje.

Radijski program

NEDELJA, 28. februarja

6.00 Dobro jutro! — vmes ob 6.05 Poročila 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja 6.50 Danes za vas 7.00 Poročila 7.20 Informativna oddaja 7.25 EP 7.30 Za knjižniške proizvajalce 7.40 Informativna oddaja 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 8.05 Veseli tobogan 9.00 Poročila 9.05 Iz naših krajev 10.00 Poročila 10.05 Še pomnite, tovariši! ... 10.25 Pesmi borbe in dela 10.40 Pet minut za EP 10.45 Poslušatelji čestitajo — vmes ob 11.00 Poročila 11.50 Pogovor s poslušatelji 12.00 Poročila 13.00 Poročila 13.15 Obvestila in zabavna glasba 13.30 Reportaža 13.50 Domači ansambli 14.00 Poročila 14.05 Vdri zvoki 14.20 Humoreska tedna 14.50 Tinke in godala 15.00 Poročila 15.05 Sportno popoldne — vmes ob 16.00 EP 17.00 Poročila 17.05 Iz opernega sveta 17.30 Radijska igra 18.00 Slavni virtuozji 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »V nedeljo zvečer« 22.00 Poročila 22.20 Zaplešite z nami 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

VSAK DAN RAZEN V NEDELJO:

4.30 Dobro jutro! — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved — Danes za vas 5.45 Informativna oddaja 6.00 Jutranja kronika 6.30 Vremenska napoved — Informativna oddaja 6.50 Rekreacija 7.00 Poročila 7.15 Informativna oddaja 7.25 Radijski in TV spored 7.45 Informativna oddaja 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 1. marca

14.00 Poročila 14.10 Lahka glasba 14.30 EP 14.35 Poslušatelji čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Poletja: ženski zbor tovarne »Mehla« iz Nove Gorice in moški zbor iz Tolmina 16.00 »Vrtljake« 16.40 Z opernih odrov 17.00 Poročila 17.10 Glasbeno popoldne 18.00 Poročila 18.15 »Signalni« 18.35 »Interna« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Borisa Franka 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Wagner: 2. dejanje opere »Mojsij pevec nürnbergski« 21.05 Lahka orkestralna glasba 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Ples 24.00 Poročila.

TOREK, 2. marca

14.00 Poročila 14.10 Glasba mladih 14.30 Orkester Bert Kaempfert 14.40 »Na poti s kitaro« 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Majhna revija slovenskih hornistov 16.00 »Vrtljake« 16.40 »Rad imam glasbo« 17.00 Poročila 17.10 Simfonični koncerti 18.00 Poročila 18.15 V torek nasvidenje! 18.45 Svet tehnike 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Viški fantje 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Prodajalna melodij 20.30 Radijska igra 21.20 Lahka glasba 22.00 Poročila 22.15 Romunska glasba 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Popevke 24.00 Poročila.

SREDA, 3. marca

14.00 Poročila 14.10 Koncertni valčki 14.30 EP 14.35 Poslušatelji čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Orkestralna literatura 16.00 »Vrtljake« 16.40 Na obisku v studiju 17.00 Poročila 17.10 Jezikovni pogovori 17.25 Glasbena galerija 18.00 Poročila 18.15 Operna medigra 18.30 Naš razgovor 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Simfonični orkester 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Popevke 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 4. marca

14.00 Poročila 14.10 »Pesem iz mladih let« 14.30 Orkester Ram-

berških simfonikov 14.45 »Mehurčki« 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Bolgarske narodne pesmi 16.00 »Vrtljake« 16.40 Lahka glasba 17.00 Poročila 17.10 Po željah poslušalcev 18.00 Poročila 18.15 Iz kasadne produkcije RTV Ljubljana 18.30 Z orkestrom Morton Gould 18.45 Znanstveniki pred mikrofonom 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Jožeta Kampača 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Domače pesmi in napeti 21.00 Literarni večer 21.40 Glasbeni nokturmo 22.00 Poročila 22.15 Sodobni avstrijski skladatelji 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 23.40 Od popevke do popevke 24.00 Poročila.

PETEK, 5. marca

14.00 Poročila 14.10 Po željah mladih poslušalcev 14.30 EP 14.35 Poslušatelji čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Napotki za turiste 15.35 Glasbeni intermezzo 15.40 Arnič: »Gozdovi pojo« 16.00 »Vrtljake« 16.40 »Rad imam glasbo« 17.00 Poročila 17.10 Človek in zdravje 17.20 Operni koncert 18.00 Poročila 18.15 Klavir, violina, violončelo 18.50 Ogledalo našega časa 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Pavla Kosca 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »Naj narodi pojo« 20.30 »Top-pops« 21.15 Oddaja o pomorskih 22.00 Poročila 22.15 Iz logov domačih 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

SOBOTA, 6. marca

14.00 Poročila 14.10 Glasbena pravljica 14.30 Od vasi do vasi 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov 16.00 »Vrtljake« 16.40 Ob isti uri 17.00 Poročila 17.10 Gremo v kino 17.50 Z orkestrom Helmutha Zacharisa 18.00 Poročila 18.15 Violončelist Ciril Škerjanec 18.45 S knjižnega trga 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Borisa Kovačiča 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Spoznavajmo svet in domovino 21.15 Zabavna glasba 22.00 Poročila 22.20 Oddaja za izseljence 23.00 Poročila 23.05 »01.00 S pesmijo in plesom v novi teden« — vmes ob 24.00 Poročila 01.00 Poročila.

MALI OGLASI

PREKLICUJEM neresnične govornice, ki sem jih govoril v gostilni zoper delavce milice Ptuj, da so me pretepli na PM, kar pa ni resnično. Konrad Rojko, Prečernova 18, Ptuj.

KOMPLETNO spalnico prodam. Marija Pešič, Gregorčičev drevored 8.

GRADBENE PARCELE ob cesti Hajdina — Kidričovo, prodam. Naslov v upravi.

1 ha in 13 a NJIVE prodam. Na stanovanje sprejemno upokojenca in upokojenko. Franc Kolarič, Spuhlja 101.

ISCEM STAREJŠO ZENSKO ali dekle za čuvanje pol leta starrega otroka. Naslov v upravi.

HLEVSKI GNOJ prodam. Naslov v upravi.

PLINSKI STEDIŠNIK prodam ali zamenjam za radioaparata. Stanko Rožkar, Hlapenci 22, p. Polenčak.

PRODAM NOVO LESENO GARAZO. Cena ugodna. Vprašajte pri Todorčiču, Ciril-Metodov drevored 3, Ptuj, po 15. uri.

OSNOVNA SOLA Franc Osojnik, Ptuj, vpisuje učence roj. 1963 in 1964 v prvi razred v nedeljo 28. februarja od 8. do 10. ure.

Poslovno sodelovanje med bankama — Poslovno sodelovanje

KREDITNA BANKA PTUJ in KREDITNA BANKA MARIBOR

sta pripravili novo

22. NAGRADNO ŽREBANJE VEZANIH VLOG

Pri tem žrebanju sodelujejo vsi vlagatelji vezanih hranilnih vlog in lastniki vezanih deviznih računov, ki bodo do konca februarja letos imeli vezane svoje prihranke na teh računih vsaj za znesek 1.000 dinarjev nad eno leto. Le-ti sodelujejo pri žrebanju za vsakih 1.000 dinarjev vloge s posebnim žrebnim lističem. Izžrebana bosta

2 OSEBNA AVTOMOBILA in

še 180 bogatih dobitkov,

med katerimi so: barvni in navadni televizor, pralna stroja, moped »TOMOS-AVTOMATIC«, hladilnika, transistorji, fotoaparati, zapestne ure, preproge, odeje itd.

VARCUJES — KORISTIS SEBI IN SKUPNOSTI

KREDITNA BANKA MARIBOR

KREDITNA BANKA PTUJ

TV spored

NEDELJA, 28. februarja

9.30 Pet minut po domače 9.35 Kmetijski razgledi 10.00 Kmetijska oddaja 10.30 Otroška matineja ... TV kažipot 15.00 Lyon: svetovno prvenstvo v umetništem drsanju 18.30 Mestece Peyton 19.45 Cikeak 20.00 TV dnevnik 20.30 3-2-1 20.35 Naše malo mesto 21.55 Videofon 21.50 Sportni pregled 22.30 Poročila.

PONEDELJEK, 1. marca

9.05 Odprta univerza 9.35 TV v šoli 11.00 Tehnični pouk 10.30 Angličščina 14.45 TV v šoli 15.40 Angličščina 16.10 Francoščina 16.45 Madžarski tv pregled 17.30 Napoved sporeda 17.40 Mendo in Slavica 18.00 Risanka 18.15 Obzorik 18.30 Ob tednu boja proti raku 19.00 Mozaik 19.05 Mladi za mlade 19.50 Cikeak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 M. Camoletti: Strogo zaupno — drama, 21.45 Večer s Francem Stiglicem 22.25 Poročila.

TOREK, 2. marca

9.35 TV v šoli 10.40 Ruščina 11.00 Likovni pouk 14.45 TV v šoli 15.35 Ruščina 16.45 Madžarski tv pregled 17.45 Tiktak 18.00 Risanka 18.15 Obzorik 18.30 Srečanje v studiju 19.00 Mozaik 19.05 Infarkt srčne mišice 19.30 Vzgoja za življenje v dvoje 19.40 Pet minut za boljši jezik 19.50 Cikeak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Dogodek 22.10 Nokturno 22.25 Poročila.

SREDA, 3. marca

9.15 TV v šoli 17.05 Madžarski tv pregled 17.50 Carobna pisčalka 18.15 Obzorik 18.30 Zabavna glasba 19.00 Mozaik 19.05 Od filma do filma 19.20 Po sledih napredka 19.50 Cikeak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Monitor 21.35 Trojka 22.00 D. Svava: Ocean 23.15 Poročila.

ČETRTEK, 4. marca

9.35 TV v šoli 10.20 Nemščina 14.45 TV v šoli 15.40 Nemščina 16.45 Madžarski tv pregled 17.45 Veseli tobogan 18.15 Obzorik 18.30 Poljudno znanstveni film

19.00 Mozaik 19.05 Enkrat v tednu 19.20 Vse življenje v letu dni 19.50 Cikeak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Cetrkovski razgledi 21.35 S. Maugham: Svetovljanke 22.25 Karajan vam predstavlja: G. Verdi — Messa da Requiem 23.00 Poročila.

PETEK, 5. marca

9.30 TV v šoli 14.40 TV v šoli 16.00 Bern — Svetovno hokejsko prvenstvo: Norveška — Jugoslavija 18.00 Risanka 18.15 Obzorik 18.30 Jazz 19.00 Znanj obrabljerjem Herzogom 19.50 Cikeak 19.55 Razgovor z režiserjem Wer-20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1

SOBOTA, 6. marca

22.15 Izkažimo se 23.15 Poročila. 20.35 23 korakov do tiste ulice 9.35 TV v šoli 16.25 Balkanski prvenstvo v smučanju 18.00 Obzorik 18.15 Po domače z ansamblom Mihe Dovžana 18.45 Holandski dragulji 19.15 Mozaik 19.20 Največji živalski vrt 19.4 Cikeak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.35 Tv magazin 21.3 Nepremagljivi 22.25 Tv kažipot 22.45 Poročila 2.50 Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B Jugoslavija — Avstrija.

Žrebna kronika

RODILE SO:

Kristina Cafuta, Draženci n. h. — Tatjana; Jožeta Fendro, Prečernova 9 — Simono; Franciška Petrovič, Stojnici 133 — Alenko; Silva Zalar, Biejska Dobrava 64 — Edija; Irena Podhostnik, Miklošičeva 5/b — deklco; Genovefa Knez, Mejna cesta n. h. — deklco; Katica Krajnc, Lovrenc 41 — dečka; Terezija Hedžet, Vinski vrh 42 — Tatjana; Anica Cigula, Zabovci 95 — Jožico; Marija Pulko, Ptujška gora 44 — deklco; Dragica Lebar, Hlapenci 33 — dečka; Hilda Zumer, Hajdoše n. h. — deklco; Marija Letonja, Skrblje 25 — Branka; Terezija Hergan Stažojna 9 — dečka; Ana Hrnič, Selet 41 — Ireno; Elizabeta Bošij, Korenjak 7 — deklco; Marija Glazer, Margovec 64 — dečka; Angela Korosec, Dragonja vas 10 — deklco; Matilda Cvetko, Bezjakova 2 — Matildo; Marija Nošič, Kum 91 — Lidijs; Kristina Vindiš, Vel. Varnica 59 — dečka; Terezija Dolenc, Sikole n. h. — Aleksandra; Kristina Kristovič, Podvinci 100 — Dragica; Emica Sketla, Sovjaki 8 — dečka; Barica Kolarič, Kraljevec 13 — Vesna; Marija Sirec, Rogoznica 53 — Marijo;

FOROKE:

Janek Kuhar, Nova vas pri Ptuj 50 in Zdenka Mušič, Mestni vrh 14; Ignac Horvat, Ljubljanska 6 in Franciška Muljevec, Jadranska 3; Anton Horvat, Ljutomerska 6 in Jelka Krajnc, Ljubljanska 11; Anton Kotnik, Pieterje 50 in Zdenka Murko, Apače 119; Franc Skaza, Slovenja vas 53 in Katarina Jerenko, Slovenja vas 22; Stanoje Kaplarjevič, Ul. Maršala Tita 2, Cuprija in Milena Vidovič, Ptuj, Znidaričevo nabrežje 5.

UMRLI SO:

Stefan Weiss, Selska cesta 11a, roj. 1902, umrl 14. 2. 1971; Marija Kotolenko, Vošnjakov 1, roj. 1907, umrla 16. 2. 1971; Anton Pongrac, Veliki Lovrečan 72, roj. 1892, umrl 14. 2. 1971; Ivan Vucej, Družba vas 35, Celje, roj. 1940, umrl 16. 2. 1971; Mirko Vajns, Maribor, Vojašniški trg 1a, roj. 1897, umrl 18. 2. 1971; Ivan Skuhala, Trgovišče 35, roj. 1893, umrl 19. 2. 1971; Alojzija Križ, Stuki 20, roj. 1884, umrla 21. 2. 1971.